اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه ۸ آبان ۱۴۰۱ • ۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ • ۳۰ اکتبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۴۸ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

سنگرود، معدنی متوقف در زمان

از توقف در بهره‌برداری معدن زغال‌سنگ سنگرود سال‌ها می‌گذرد و با وجود تلاش‌های صورت گرفته توسط متولیان امر، گویا این معدن با ظرفیت تولید و اشتغال بی‌نظیر در استان همچنان چشم‌انتظار اقدام عملی جهت راه‌اندازی مجدد است. معدن زغال‌سنگ سنگرود در منطقه عمارلو شهرستان رودبار ۲۶ هکتار وسعت دارد و در سال ۱۳۵۰ به بهره‌برداری رسیده...

۶

برنامه‌ریزی برای ۶۰ هزار متر حفاری اکتشافی

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با تشریح فعالیت‌های این هلدینگ در حوزه فولاد و مس گفت: استراتژی این شرکت تغییر یافته و علاوه‌بر بازار سرمایه در پروژه‌های بسیاری سرمایه‌گذاری می‌کند و آماده مشارکت با سرمایه‌گذاران بخش خصوصی برای فعال‌سازی طرح‌های اقتصادی هستیم. اردشیر سعدمحمدی اظهار کرد: از نظر ما یکی از اتفاقاتی...

۴

روزگار معدن وضعیت زیرساخت‌های انرژی را بررسی کرد:

بحران در کمین صنعت فولاد است؟

۷

عکس: آیدا فریدی

یادداشت

تحول در انتظار بخش معدن

۳

تیترهای روز

عوارض دست از سر صادرات برنمی‌دارد

بعد از گذشت قریب ۱۱ ماه از ارائه لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کشور، مصوبه هیات‌وزیران در رابطه با فهرست مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی به‌صورت خام و نیمه‌خام، مشمول مالیات و عوارض صادراتی ابلاغ شد. براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، صادرات محصولات خام و نیمه‌خام مشمول مالیات شده بود. تعریف و فهرست...

۳

آینده تاریک بورس

روند نزولی بورس تهران در شرایطی ثبت شد که رئیس‌جمهوری در جریان برگزاری نشست روز ملی صادرات که ۳۰ مهر برگزار شد، از عملکرد مثبت و رشد شرکت‌های بورسی، به‌عنوان یکی از نقاط قوت دولت سیزدهم نام برد. سیدابراهیم رئیسی با وعده بازگشت رونق به بورس تهران روی کار آمد، با این وجود، عملکرد بورس تهران در طول ماه‌های گذشته به‌شدت ناامیدکننده بوده است. این قرمزپوشی مداوم در شرایطی ثبت می‌شود که عملکرد مالی شرکت‌های بورسی...

۸

سرمقاله

ضرورت نظارت بر اجرای قوانین

کامران وکیل
فعال معدنی

فعالان بخش معدن و صنایع معدنی با چالش‌های متعددی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. بخشی از این مشکلات از سیاست‌گذاری غلط مسئولان و تصویب قوانین و مقررات اشتباه و ضد تولید نشأت می‌گیرد. یا در موارد متعددی نبود نظارت بر اجرای مصوبات کارآمد، چالش‌هایی را در مسیر فعالیت صنعتگران ایجاد می‌کند.

به‌عنوان مثال، هر ساله بر افزایش حقوق دولتی معادن تاکید می‌شود، اما نظارتی بر هزینه‌کرد این حقوق وجود ندارد. در قانون مقررشده قسمتی از حقوق دولتی؛ یعنی سهمی از درآمدهای معدن که از سوی معدنکاران به دولت پرداخت می‌شود، صرف آبادانی مناطق معدنی شود و به بهبود شرایط اجتماعی و رفاهی زندگی مردم منطقه یا بازسازی و بهسازی فضای محیطی منطقه اختصاص یابد.

با این وجود، این دست مصوبات اجرایی نمی‌شود و درنتیجه نگاه مردم محلی را نسبت به معدنکاران منفی می‌کند. در چنین شرایطی، اهالی محلی تبدیل به معارضان محلی می‌شوند. کما اینکه در سایه اشتباهات و اجرای غلط قوانین، مشکل معارضان محلی در تمام کشور به چشم می‌خورد. یا براساس قانون، اولویت تمدید پروانه معدنی به بهره‌بردار اختصاص یافته، اما در عمل مسئولان به اجرای این قانون پای‌بند نیستند.

ادامه در صفحه ۲

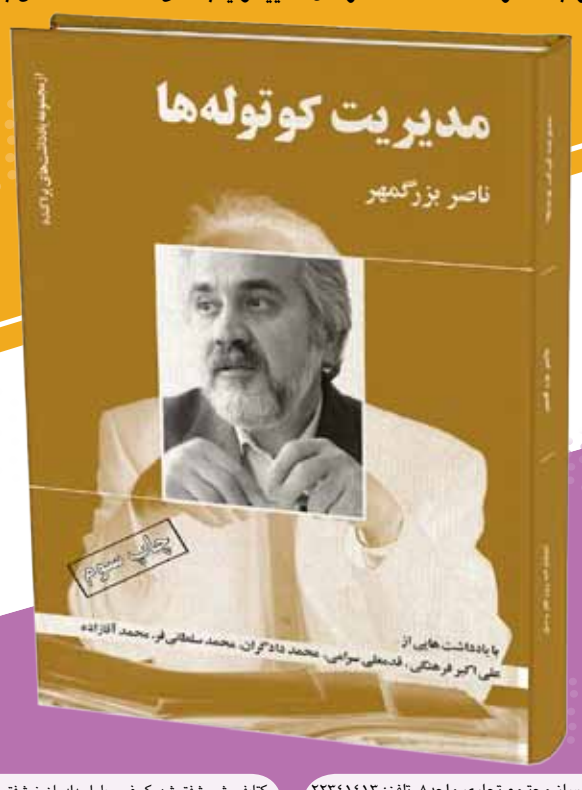
کتاب خوب بخوانیم

برای خرید با تلفن ۸۸۱۰۵۳۰۶ تماس بگیرید، ارسال در شهر تهران رایگان است

توزیع موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت

کتاب بهترین هدیه است

جهت خرید مبلغ ۳۶۰/۰۰۰ ریال به شماره کارت ۶۰۳۷۹۹۱۸۹۹۹۷۷۰۷۲
بنام موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت نزد بانک ملی واریز
و فیش را به شماره ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸ ارسال نمایید و یا با تلفن ۸۸۱۰۵۳۰۶ تماس بگیرید

پارسیان کتاب آتی ساز مجتمع تجاری واحد۸ تلفن: ۲۲۳۴۱۴۱۳
کتاب لارستان مطهری ابتدای لارستان شماره ۱۰۰ تلفن: ۸۸۸۹۹۳۶۵
کتاب اکباتان شهرک اکباتان فاز ۲ بین بلوک ۱۵ و ۱۳ تلفن: ۴۴۶۶۸۲۶۹
کتاب دارینوش قلهک جنب سینما فرهنگ شماره ۱۵۹۰ تلفن: ۲۲۰۰۰۴۰۰
کتاب و تحریر دانش تهرانپارس خ ۱۱۵ تقاطع رشید و بهار تلفن: ۷۷۷۲۷۳۴۶
کتابسرای میعاد فاطمی رو به روی برج بیمه ایران شماره ۱۴۴ تلفن: ۸۸۹۸۱۹۲۷
کتاب گویا خیابان کریمخان‌زند روبه روی ایرانشهر شماره ۹۱ تلفن: ۸۸۸۳۸۴۵۳
پژوهش مجیدیه مجیدیه شمالی ضلع شمالی میدان ملت شماره ۸۶۰ تلفن: ۲۲۵۳۹۱۸۲
نشر باغ ولیعصر نرسیده به تجریش رو به روی پمپ بنزین شماره ۱۳۱۲ تلفن: ۲۲۷۱۸۵۵۵
کتاب ریشه ستارخان خیابان یکم دریان نو مجتمع مفید طبقه شماره ۲۲ تلفن: ۶۶۵۱۸۱۴۷
کتابفروشی فردوسی بزرگراه رسالت خیابان منصوری شماره ۷۵ تلفن: ۲۲۵۰۰۱۸۵۰
نشر کتاب مس شهرک اکباتان فاز یک بلوک C۲ بین ورودی ۲ و ۳ تلفن: ۴۴۶۵۰۹۰۳۵
نشر چشمه خیابان کریمخان زند، نبش میرزای شیرازی، شماره ۱۶۱ تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶
نشر ثالث خیابان کریمخان‌زند بین ایرانشهر و ماهشهر شماره ۱۵۰ تلفن: ۸۸۳۲۵۳۷۷
کتاب شهر ایران فلکه دوم صادقیه آیت الله کاشانی ابتدای رامین تلفن: ۴۴۰۴۳۰۹۰

کتابفروشی شفق شهرک غرب بلوار دادمان خ شفق نبش کوچه آفتاب تلفن: ۸۸۵۶۶۲۲۰
نشر فرهنگستان رسالت مترو علم و صنعت خیابان حیدرخانی شماره ۲۷ تلفن: ۷۷۸۰۳۸۲۳
کتابفروشی گلستان نارمک میدان هلال‌احمر خیابان گلستان شماره ۱۷۵ تلفن: ۷۷۹۹۸۷۱۷
کتاب ملک ولنجک-بلوار دانشجو-گلستان شرقی- مجتمع تجاری ولنجک تلفن: ۲۲۴۲۹۵۴۹
شهر کتاب داروگ خیابان کریمخان زند بین ایرانشهر و ماهشهر شماره۱۳۲ تلفن: ۸۸۳۱۹۷۴۰
انتشارات هاشمی پاسداران مقابل خیابان گل نبی دشستان چهارم شماره ۱۳۳ تلفن: ۲۲۸۹۰۶۲۷
کتابفروشی محسن پیروزی بین پل دوم و سوم خیابان بوستان نبش بوستان ۱۰ تلفن: ۳۲۱۹۶۴۵۸
بانک کتاب شرق تهرانپارس خیابان ۲۱۴ شرقی بعد از چهارراه ۱۳۴ شماره ۴۹۰ تلفن: ۷۷۳۹۵۱۳۳
کتاب شهر تهران شریعتی بین ملک و بهار شیراز رو به روی بانک ملی شماره ۴۲۰ تلفن: ۷۷۶۲۶۳۶۱
کتاب و نوشت‌افزار بوستان شهرک قدس بلوار فرحزادی ۱۸متری مطهری شماره ۷۱ تلفن: ۲۲۰۸۸۸۱۰
انتشارات زند خیابان کریمخان زند، بین خیابان خردمند و میدان هفت تیر، شماره ۵۸ تلفن: ۸۸۳۰۰۲۹۶
شهر کتاب مجیدیه بزرگراه رسالت، بعد از چهارراه مجیدیه جنوبی، خیابان شهید همایی تلفن: ۸۸۴۲۳۸۲۹
شهر کتاب قبا پاسداران خیابان گل نبی خیابان شهید ناطق نوری شماره ۵۶ بوستان کتاب تلفن: ۲۲۸۵۵۱۷۰
کتاب مولانا انتهای خیابان ستارخان بعد از بازار سنتی فاز ۲ مجتمع گلها ط۲ واحد ۲۱/۳۱۲ تلفن: ۴۴۲۸۰۱۴۱

سرمقاله

ضرورت نظارت بر اجرای قوانین

ادامه از صفحه اول

هرگاه ذخیره قابل‌توجهی از یک معدن شناسایی شود، وزارتخانه پروانه بهره‌برداری از آن ذخیره معدنی را تمدید نمی‌کند یا آن ذخیره را از ید بهره‌بردار سابق خارج می‌کند. در چنین شرایطی، امنیت سرمایه‌گذاری در بخش معدن تحت‌تاثیر سیاست‌های یادشده تهدید می‌شود.

علاوه بر موارد یادشده باید تاکید کرد که در نحوه اجرای قانون واردات ماشین‌آلات معدنی نیز کاستی‌ها و تناقض‌های بسیاری وجود دارد. علاوه بر این، هر روز دستورالعمل جدیدی برای این بخش صادر می‌شود. این در حالی است که واردات ماشین‌آلات معدنی به‌منزله ایجاد و رونق کسب‌وکارهای معدنی است و رشد تولید را به‌دنبال دارد، اما در کشور ما برخلاف شعارها، از تولید و توسعه حمایت نمی‌شود. سخت‌گیری در مسیر واردات ماشین‌آلات معدنی به‌قدری جدی است که در حال حاضر بخش معدن ایران قدیمی‌ترین، پرمصرف‌ترین و پرهزینه‌ترین ناوگان معدنی جهان را در اختیار دارد.

بی‌توجهی دولت به قوانین به همین‌جا ختم نمی‌شود و در سایر حوزه‌های تولید نیز جریان دارد. از دهه ۷۰ در قانون اساسی کشور، تسهیل صادرات با هدف ارتقای درآمدهای غیرنفتی کشور موردتوجه قرار گرفته است. با این وجود در یک‌سال گذشته مصوبات ضدصادرات وضع شده‌اند. درنتیجه چنین شرایطی، ضربه‌های جدی به تولیدکنندگان و تجار تحمیل می‌شود.

مغایرت میان قوانین و مصوبات یا بخشنامه‌های مطرح‌شده از سوی مسئولان قابل‌توجه هستند؛ درنتیجه از قانون‌گذار انتظار می‌رود بر نحوه اجرای قانون نیز نظارت دقیقی داشته باشد و با متخلفان برخورد کند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که اجرای قانون به‌اندازه قانون‌گذاری اهمیت دارد و به همین دلیل نیز نظارت بر اجرای قوانین، یکی از وظایف اصلی نمایندگان مجلس شورای اسلامی است.

اگر بهترین قوانین به‌درستی اجرایی نشوند، نباید منتظر آثار مثبتی از آنها بود. بر همین اساس نیز ضعف قانون و ضعف در اجرای آن باید به‌طور جداگانه بررسی و ارزیابی شوند.

در شرایطی که قوانین به‌درستی اجرا نمی‌شوند، حتی نمی‌توان ضعف این مقررات را پیدا کرد؛ یعنی ضعف در اجرای قوانین، فرصتی برای ارزیابی و شناسایی کمبودهای قانونی نمی‌گذارد یا اینکه ضعف قوانین در سایه اجرای غلط آنها، مستتر می‌شود.

با این وجود در مواردی پیش‌تر هم به آنها اشاره شد شاهد بودیم که ضعف در اجرای قانون، به‌مراتب جدی‌تر از قوانین اشتباه، به تولید آسیب وارد می‌کند.

در حالت کلی نمی‌توانیم مدعی باشیم که قوانین حاکم بر بخش معدن بدون ایراد هستند، اما آنچه به فضای کسب‌وکار و فعالیت در بخش معدن، آسیب اساسی وارد می‌کند، ترک فعل از سوی دولت و اجرای ناقص قوانین است؛ بنابراین امید می‌رود نظارت جدی‌تری بر فرآیند اجرای قوانین جریان یابد.

خبر

ارفع در نیم سال اول چگونه ظاهر شد؟

بررسی صورت مالی حسابرسی نشده ۶ ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۱ آهن و فولاد ارفع نشان از افزایش سودسازی این شرکت در نیمه اول سال دارد.

به گزارش مایین نیوز، ارفع در این دوره با درآمدهای عملیاتی ۶۲۹۶.۱ میلیارد تومان و بهای تمام شده ۴۷۱۱.۲ میلیارد تومان به ترتیب رشد ۴۳ و ۵۴ درصدی نسبت به دوره قبل داشته‌اند. درآمدهای صادراتی در این دوره ۱۴۴۸.۸ میلیارد تومان بوده که ۱۹ افزایش داشته است. مقادیر فروش شرکت نیز با افزایش ۳۹ درصدی همراه بوده است.

سود ناخالص با رقم ۱۵۸۴.۹ میلیارد تومان ۱۷ درصد رشد داشته و سود عملیاتی با رقم ۱۸۳۹.۳ میلیارد تومان افزایش ۴۷ درصدی را ثبت کرده است.

سود خالص ۱۸۴۳.۵ میلیارد تومان با رشد ۳۸ درصدی همراه بوده و برای هر سهم سود ۱۵۳.۶ تومانی برآورد شده است.

تعیین تکلیف ۶ هزار معدن راکد

گروه معدن

یک عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، عملکرد فاطمی‌امین در ساماندهی بازار سیمان و فولاد، تعیین‌تکلیف ۶ هزار معدن راکد و تلاش برای واگذاری صنایع خودروسازی به بخش خصوصی را مثبت ارزیابی کردو با استیضاح وزیر صمت مخالفت کرد. به گزارش ایرنا، حجت‌اله فیروزی در مورد طرح استیضاح وزیر صمت گفت: طبق آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی بررسی طرح استیضاح وزیر صمت تا چند روز آینده در دستورکار صحن علنی مجلس قرار خواهد گرفت. استیضاح حق نمایندگان است، صرف نظر از وجود ایراداتی که در همه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی وجود دارد، اما باید چند موضوع در مورد عملکرد وزیر صمت مورد توجه نمایندگان قرار گیرد. این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس جهت‌گیری فاطمی‌امین در حوزه کاری خود را مطلوب ارزیابی کرد و بیان کرد: برای قضاوت در مورد دستگاه‌های اجرایی باید جهت گیری این سازمان‌ها مورد بررسی قرار گیرد، با توجه به برنامه‌های سیدرضا فاطمی‌امین، جهت‌گیری‌های وی در حوزه صنعت، معدن و تجارت، جهت‌گیری کاملا درستی بوده است.

نجات بازار سیمان و فولاد از نابسامانی

نماینده مردم فسا با بیان اینکه براساس شاخص‌ها می‌توان عملکرد وزارتخانه‌ها را ارزیابی کرد، عنوان کرد: عملکرد وزارت صمت براساس شاخص‌ها قابل ارزیابی است، شاخص‌های این حوزه نشان می‌دهد که عملکرد وزیر صمت موفق بوده است. فیروزی با اشاره به رشد تولیدات صنایع فولادی کشور گفت: حجم تولید صنایع فولادی کشور نسبت به سال گذشته افزایش پیدا کرده است در دولت گذشته شاهد نابسامانی عجیبی در نرخ انواع محصولات فولادی بودیم، انواع میل گرد، نبشی و مصالح ساختمانی در بازار پیدا نمی‌شد اما پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم، تولید این محصولات افزایش یافت و نرخ آن ثبات رسید. این اقدام دستاورد موفقی برای وزیر صمت بوده است. وی در مورد تامین سیمان مورد نیاز کشور هم گفت: اواخر دولت گذشته در حوزه تامین سیمان وضعیت بسیار نابسامانی در کشور وجود داشت و با کمیاب شدن سیمان، نرخ آن هم به شدت افزایش یافت، اما با روی کارآمدن دولت سیزدهم تولید سیمان افزایش پیدا کرد و نرخ آن هم برای مصرف‌کننده و تولیدکننده منطقی شد. این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اشاره به پیگیری وزرات صمت برای فعال کردن معادن تعطیل شده در کشور اظهار کرد: در اواخر دولت گذشته حدود ۶هزار معدن راکد، تعطیل و بلاتکلیف در کشور وجود داشت، با پیگیری وزارت صمت، وضعیت معادن راکد مشخص شد و قرار است برای شروع فعالیت، این معادن به مزایده گذاشته شود این اتفاق بزرگ و رو به جلوی برای توسعه معادن در کشور است.

وی، سیاست‌گذاری وزرات صمت در حوزه توسعه صنایع معدنی را رو به گسترش عنوان کرد و گفت: وزارت صمت در کنار توسعه صنایع معدنی به توسعه صنایع مس در کشور که ارزش‌افزوده بیشتری دارد توجه ویژه‌ای کرده است چون مس بازار بهتری در جهان دارد و مورد نیاز کشور است، این تحول بزرگ در توسعه صنایع فولادی، حرکت بسیار هوشمندانه با هدف‌گذاری مطلوب برای کشور است.

استیضاح زود هنگام است

این عضو کمیسیون صنایع و معادن با بیان اینکه مخالف استیضاح فاطمی‌امین هستم گفت: معتقدم تغییر مدیریتی مشکلات و مسائل این وزارتخانه را حل نمی‌کند الان برای استیضاح زود است این وزارتخانه حاصل تجمیع ۴وزارتخانه است و مجموعه بسیار مهم و کلیدی است و بالاخره باید فرصت به وزیر دهیم که بتواند برنامه‌هایش را اجرا کند و این توان و تعهد و صداقت را در فاطمی‌امین می‌بینم که این برنامه‌ها را اجرا کند و مطمئن هستم سال آینده روند روبه‌رشد و وضعیت بهتری خواهیم داشت. فیروزی مشکلات زیرساختی را شامل همه نهادها دانست و گفت: برای حل مشکلات و چالش‌ها در حوزه زیر ساختی باید انسجامی در کشور شکل گیرد، دولت و مجلس و سایر دستگاه‌ها هم کمک کنند تا بتوانیم از این وضعیت گذر کنیم و واحدهای که تامین‌کننده مالی هستند در تامین سرمایه اولیه برای تولید و تامین سرمایه در گردش فعالند پای‌کار بیایند و به وزارتخانه متولی امر، صنعت، معدن و تجارت کمک کنند تا بتوانیم از این شرایط گذر کنیم و به نقطه بهتری برسیم.

عکس: روزگار معدن

عملکرد وزیر صمت در احیای معادن کم‌نظیر است

یک عضو خانه معدن و شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خوزستان با اشاره به اینکه بخش معادن ایران در سایه تدابیر دولت سیزدهم متحول شده است، گفت: دراین راستا عملکرد «سیدرضا فاطمی‌امین» به عنوان وزیر صمت در احیای معادن کشور را می‌توان کم‌نظیر و حتی بی‌سابقه دانست.

به گزارش ایرنا، رضا پارسافر اظهارکرد: همزمان با آغاز برنامه‌های دولت سیزدهم برای تولید یک میلیون واحد مسکونی، کسب‌وکارهای مرتبط با بخش معدن در کشور جان تازه‌ای گرفته است به نحوی که شاهد تحولاتی اساسی در این حوزه هستیم. وی با اشاره به اینکه نمایندگان مجلس شورای اسلامی باید در بحث استیضاح وزیر صمت تامل و دقت بیشتری داشته باشند، افزود: وزارت صمت در دولت سیزدهم منشاء خدمات و اقدامات اثربخشی در حوزه‌های اقتصادی بوده که ازجمله آن می‌توان به احیا و فعالیت‌های چشمگیر معدنی اشاره کرد.

این عضو خانه معدن استان خوزستان با تاکید بر اینکه تحقق بخش قابل‌توجهی از برنامه‌های دولت در حوزه معادن مستلزم اصلاح قوانین است، گفت: وزیر صنعت، معدن و تجارت در راستای اجرای این سیاست و همچنین توسعه صادرات محصولات معدنی باید اصلاح قانون مذکور را با جدیت دنبال کند. به گفته وی، از مجلس شورای اسلامی انتظار می‌رود که برنامه‌های کاری وزیر صمت را مورد حمایت قرار دهد تا کسب و کارهای مرتبط با بخش معدن بتوانند در رشد اقتصادی کشور بیش از پیش تاثیرگذار باشند.

پارسافر همچنین به فرسودگی بخش بسیار زیادی از ماشین‌آلات مربوط به بخش معادن کشور اشاره کرد و گفت: وزیر صنعت، معدن و تجارت برای نوسازی و واردات ماشین‌آلات بخش معادن، اقدامات و تلاش‌های بسیار خوبی انجام داده که ادامه این مسیر نیازمند حمایت جدی مجلس شورای اسلامی است. وی بیان کرد: فرآیند نوسازی ماشین‌آلات بخش معدن کشور دچار کاغذ بازی (بروکراسی) اداری شده که فاطمی امین قطعا در صورت حمایت مجلس توان رفع این مشکل و تحقق اهداف مربوطه را دارد.

این عضو شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی با بیان اینکه عمر بالای این ماشین‌آلات در طول دهه‌های گذشته موجب کاهش بهره‌وری در معادن کشور شده است، گفت: راهکارهای وزیر صمت برای نوسازی این ماشین‌آلات، قطعا به تحولات بیشتر و بهبود فضای کسب‌وکار در بخش معدن منجر خواهد شد.

پیشتازی فولاد لجستیک در حمل‌ونقل ریلی کشور

حمل‌ونقل ریلی امسال شرکت چندوجهی فولاد لجستیک با رشد ۲۵ درصدی نسبت به ۶ ماهه سال گذشته همراه شد. به گزارش روابط‌عمومی فولاد خوزستان، حمل‌ونقل و لجستیک نقطه پیوند میان حلقه‌های زنجیره تلقی می‌شود. به همین سبب، در بسیاری از کشورهای جهان سیستم‌های حمل‌ونقل متناسب با نیاز این بخش توسعه پیدا می‌کنند. از آنجایی که صنایع معدنی و فلزی در ایران نیز پیشرفت چشمگیری داشته‌اند، برخورداری از سامانه حمل‌ونقل با ظرفیت مناسب حمل بار ضروری است. در زنجیره فولاد، با توجه به اینکه حمل ماده اولیه از محل معادن تا واحدهای فولادسازی فرآیندی با حجم بسیار بالاست، حمل‌ونقل و لجستیک از اهمیت بالایی برخوردار است. شرکت چندوجهی فولاد لجستیک با جابه‌جایی مواد اولیه و محصولات فولادی دومین فولادساز برتر کشور یعنی فولاد خوزستان و شرکت صنعتی و معدنی چادرملو، توانست بالغ بر ۲ میلیون تن مواد اولیه را در ۶ ماهه ابتدایی امسال جابه‌جا کند، که این میزان رشد ۲۵ درصدی را نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد. بر اساس آمار در مقایسه با بهره‌وری ناوگان ریلی در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۰، شرکت چندوجهی فولاد لجستیک در نیمه اول سال ۱۴۰۱ رشد بیش از ۲۵ درصدی در حمل‌ونقل ریلی را به ثبت رسانده است. شرکت چندوجهی فولاد لجستیک، یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های فعال در حوزه حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای کشور محسوب می‌شود که وظیفه حمل و جابه‌جایی مواد اولیه و محصولات شرکت فولاد خوزستان را برعهده دارد. این شرکت در سالیان گذشته، اقدامات متعددی را در زمینه بهبود زیرساخت‌ها و عملکرد حمل‌ونقل کشور انجام داده است.

براساس این گزارش، شرکت چند وجهی فولاد لجستیک در روز سه‌شنبه اول شهریور ماه ۱۴۰۱، میزان آماده به کاری واگن‌های خود را به ۹۵ درصد رساند که این امر در چند سال اخیر بی‌سابقه بوده است.

زنجیره فولاد از تعادل خارج می‌شود

رئیس انجمن نوردکاران فولاد ایران با اشاره به مشکلات زنجیره فولاد در بخش‌های مختلف گفت: مشکلات ابتدا و انتهای زنجیره، منجربه ورود دستگاه‌های نظارتی به زنجیره فولاد شده است.

احمد خوروش در گفت‌وگو با فولادبان اظهار کرد: ورود دستگاه‌های نظارتی، منجربه افزایش بیش از ۱۰۰درصدی نرخ انرژی و هزینه‌های سربار صنایع معدنی و فولادی در سال‌های اخیر شده است.

بر همین اساس، شورایی تشکیل داده‌ایم که از ابتدای زنجیره یعنی از انجمن سنگ‌آهن تا نوردکاران حضور دارند؛ بنابراین از این شورا انتظار می‌رود در جهت منافع ابتدا تا انتهای زنجیره پیش برود و تنها به یک بخش زنجیره تمرکز نداشته باشد.

رئیس انجمن نوردکاران فولاد ایران در ادامه بیان کرد: محصولات انتهای زنجیره به دلیل اینکه مستقیما به دست مصرف‌کننده می‌رسد، مستقیما زیرذره‌بین نهادهای نظارتی هستند.

ما در این شورا گردهم آمدیم تا عدالت را در این موضوع رعایت کنیم. وی گفت: زمانیکه درمورد مشکل زنجیره فولاد صحبت می‌کنیم، نخست به قیمت‌گذاری برمی‌خوریم؛ اما به نظر من قیمت‌گذاری در گام دوم مشکلات زنجیره فولاد قرار دارد.

مشکل اصلی ما عدم هماهنگی نیروهای داخل زنجیره بود که سبب ورود دستگاه‌های نظارتی به زنجیره شد.

به نظر من تنها راه‌حل شدن مشکلات رجوع مجدد اعضای زنجیره به عقلانیت است؛ این عقلانیت تنها مدیر دلسوز نمی‌خواهد، بلکه آگاهی و همدلی را نیز نیازمند است. خوروش تصریح کرد: موافق هیچگونه قیمت‌گذاری محصولات فولادی نیستیم حرکت بازار باید براساس تقاضا و نیاز مصرف‌کننده باشد. همیشه تعیین قیمت‌ها بدون اشتباه نبوده و گاه گروهی به‌شدت متضرر شده‌اند. درحالی که معمولا قیمت‌ها در جهان با سازوکار عرضه و تقاضا کشف می‌شوند، هنوز در کشورمان شاهد قیمت‌گذاری دستوری بسیاری از کالاها هستیم. دستوری بودن قیمت‌ها در این صنعت باعث برهم زدن تعادل زنجیره فولاد می‌شود.

وی افزود: دولت و وزارتخانه همیشه درصدد بودند تا در بازار دخالتی نداشته باشند و فقط مشغول نظارت و مدیریت باشند.

این فعال صنعت فولاد در ادامه با اشاره به مخالفت خود در بحث تعیین قیمت‌ها اظهار کرد: کنفدراسیون در واقع به نام شورای آهن و فولاد در غالب شورای مشورتی تشکیل شده است.

در چند سال گذشته مشکلات زیادی در زنجیره علی‌الخصوص در بخش نورد به وجود آمده است که اصلا برای ما قابل پذیرش نیست. امیدوارم با تشکیل این شورا، بخش زیادی از مشکلات این حوزه حل شود.

سرمایه‌گذاری عظیم فولاد هرمزگان در ۴ طرح توسعه‌ای

مدیر روابط عمومی فولاد هرمزگان گفت: در سال ۱۴۰۰فولاد هرمزگان بالغبر ۱۰هزار میلیارد تومان در ۴ طرح توسعه‌ای سرمایه‌گذاری کرد که از زمان راه‌اندازی شرکت چنین حجم سرمایه‌گذاری انجام نشده بود و به نوعی بی‌نظیر بود.

به گزارش تیتر۲۰، رضا صفریان افزود: در دولت سیزدهم سرمایه‌گذاری انجام شده در حوزه فولاد طی یک سال اخیر حدود ۴۰هزار میلیارد تومان بوده است که با توجه به سرمایه‌گذاری ۱۰ هزار میلیارد تومانی فولاد هرمزگان، یک چهارم از کل سرمایه‌گذاری بخش فولاد کشور در این شرکت رقم خورده است.

این سرمایه‌گذاری با مشارکت فولاد مبارکه اتفاق افتاده که همان طور که می‌دانید این شرکت پرچمدار صنعت فولاد کشور به شمار می‌آید.

طرح‌های توسعه‌ای فولاد هرمزگان با وجود شرایط ویژه‌ای که فولاد مبارکه داشت و در شرایطی که فولاد مبارکه تحت تحریم‌های ظالمانه قرار داشت با پیگیری‌های معروفخانی مدیرعامل فولاد هرمزگان به سرانجام رسید.

صفریان با اشاره به اشتغالزا بودن اجرای طرح‌های توسعه‌ای افزود: با به ثمر رسیدن این طرح‌ها نیز بیش از ۵۰۰ نفر اشتغال مستقیم و هزاران اشتغال غیرمستقیم در زنجیره صنایع پایین‌دستی و بالادستی ایجاد خواهد شد.

وی اظهار امیدواری کرد متولیان صنعت کشور با مدیریت بهینه منابع در فصل زمستان گاز صنایع را محدود نکنند و روند تولید فولاد هرمزگان در فصول پایانی سال با کندی مواجه نشود.

ماشین آلات وارداتی خطوط تولید با گواهی چک ترخیص می‌شوند

ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید واحدهای صنعتی و معدنی با تشخیص وزارت صمت و با اخذ گواهی تضمین مالیات بر ارزش‌افزوده (گواهی چک) توسط سازمان امور مالیاتی قابل ترخیص است.

به گزارش مهر، سعید توتونچی، معاون حقوقی و فنی مالیاتی سازمان امور مالیاتی در نامه‌ای به فرود عسکری رئیس گمرک ایران اعلام کرد که امکان اخذ گواهی چک بابت مالیات بر ارزش‌افزوده ماشین‌آلات وارده خطوط تولید فراهم شده است.

در این نامه آمده است: با عنایت به مقررات مفاد تبصره (۴) ماده (۸) قانون مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ مبنی‌بر کسر، تهاتر و استرداد مالیات و عوارض خرید مربوط به ماشین‌آلات خطوط تولید، صرف‌نظر از آن که مؤدی به عرضه کالاها و خدمات معاف یا مشمول اشتغال داشته باشد و به منظور تحقق منویات مقام معظم رهبری در راستای حمایت از تولیدکنندگان و جبران کمبود نقدینگی، افزایش رونق اقتصادی و اشتغال و کاهش تورم، مقرر می‌شود:

۱- ترخیص ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید که توسط واحدهای تولیدی صنعتی و معدنی مجاز، با تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت با رعایت مقررات قانونی ذی‌ربط بدون دریافت مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش‌افزوده و در قبال گواهی اخذ چک صادرشده توسط ادارات امور مالیاتی مطابق مقررات موضوعه، معادل مجموع مالیات و عوارض متعلقه براساس قانون مالیات بر ارزش‌افزوده بلامانع است.

۲- سازمان امور مالیاتی کشور پس از رسیدگی اظهارنامه مالیات بر ارزش‌افزوده وارد کننده، در صورت رعایت مقررات قانونی توسط مؤدی مطابق با ماده (۸) قانون فوق الذکر و تبصره‌های آن، نسبت به استرداد یا وصول وجه چک حسب مورد اقدام می‌کند. ضمنا دستورالعمل نحوه وصول یا استرداد چک، متعاقبا تدوین و به ادارات کل امور مالیاتی ابلاغ می‌شود.

روزگار معدن

معدن

یکشنبه ۳
● ۸ آبان ۱۴۰۱
● ۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
● ۳۰ اکتبر ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۹۴۸

یادداشت

تحول در انتظار بخش معدن

حجت‌الله فیروزی
عضو کمیسیون
صنایع و معادن مجلس

مجلس شورای اسلامی در حال حاضر در حال اصلاح قانون معادن است تا از این طریق بتواند شرایط فعالیت در حوزه معدن را تسهیل کند.

براساس مباحثاتی که در شورای‌عالی معادن انجام شده و آنچه ما رصد کرده و متوجه شده‌ایم، مجموعه دولت هم به‌دنبال این است که معادن راکد را فعال کنند و گره‌هایی را که در حوزه معدن به‌وجود آمده،بگشایند.

بر این اساس، قرار بر این است که موضوعاتی که در معادن سراسر کشور به‌عنوان گرهی کور مطرح می‌شود و تعیین‌تکلیف آنها در استان‌های مربوطه امکان‌پذیر نیست، به شورای‌عالی معادن ارجاع داده تا در این نهاد موردبررسی قرار گیرد و حل‌وفصل شود.

به‌نظر می‌رسد با اصلاح قانون معادن در مجلس، فعال‌سازی معادن راکد و غیرفعال و گره‌گشایی از مشکلات گوناگون معادن، در شورای‌عالی معادن کشور یا شورای‌عالی استان‌ها، به‌زودی شاهد تغییر و تحولی در این حوزه باشیم.

یکی از سیاست‌های کلی دولت و مجلس در این حوزه، گسترش و توسعه صادرات است تا بتواند موجب تقویت اقتصاد کشور شود، رونق را دوباره به حوزه تولید بازگرداند و بتواند آن را به رشد و شکوفایی موردنظر برساند.

اما به‌طور خاص و در حوزه صادرات، آنچه اهمیت دارد، فراهم آوردن نیازها و ملزومات چه در حوزه سخت‌افزاری و چه در حوزه نرم‌افزاری است. مهم‌ترین نیاز این بخش در حال حاضر تامین ماشین‌آلات است. این جزو مقولاتی است که هم دولت و هم مجلس به آن توجه دارند و در اولویت قرار داده‌اند. در قانون بودجه ۱۴۰۱، مجلس اجازه واردات ماشین‌آلات و تجهیزات را به دولت داده تا بتواند از این طریق نیازهای حوزه تولید به‌ویژه حوزه معدن را مرتفع کند. منابعی که مجلس در قالب تبصره‌های مختلف بودجه از جمله تبصره ۱۸ برای امر تولید در نظر گرفته، منابع بسیار خوبی است که می‌تواند این حوزه را فعال کند. آنچه در بالا به آن اشاره شد، بخشی از سیاست‌گذاری‌های گسترده‌ای است که مجلس و دولت برای فعال‌سازی حوزه معدن در پیش گرفته‌اند. تاکید امروز مجلس و دولت تاکید بر تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده است، بنابراین هم در برنامه توسعه هفتم توسعه بر آن تاکید و هم در سیاست کلان دولت و مجلس (به ویژه در کمیسیون صنایع و معادن) دیده شده است تا از خام‌فروشی جلوگیری شود. اما واقعیت این است که با سازکار فعلی، که از یک‌سو، در گیر محدودیت‌های بروکراتیک است و از سوی دیگر، با مشکلات جدی در زمینه تامین امکانات و تجهیزات از جمله ماشین‌آلات دست و پنجه نرم می‌کند، این هدف محقق نخواهد شد. در حال حاضر مجلس تلاش می‌کند تا با سرعت بخشیدن به اقدامات خود زمینه تامین تجهیزات موردنیاز معدن را فراهم کند. حال آنچه را می‌توان براساس توان تولیدکنندگان داخل کشور تامین کرد، فراهم آوریم و مابقی را از تولیدکنندگان خارج از کشور تهیه کنیم تا فعالیت در این بخش رونق گیرد. ما نباید برای رونق توسعه بخش معدن منتظر و معطل بمانیم تا برخی اتفاقات در کشور رخ دهد و برای مثال ماشین‌سازی‌های ما بتوانند تولید خود را افزایش دهند و سرانجام روزی همه تجهیزات موردنیاز را تامین کنند. هرچند بدیهی است که باید تولیدکننده داخلی را مورد حمایت مادی، معنوی، تسهیلاتی، بانکی، ادرای و پشتیبانی قرار دهیم تا بتواند خود را به شرایط روز برساند و توانش تقویت شود و گسترش یابد، اما تا روزی که این ظرفیت در داخل ایجاد نشده، نباید تولید در بخش‌های دیگر را تعطیل کنیم.

هم‌اکنون توان تولید داخلی در عرصه تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی محدود است و چشم‌انداز خودکفایی در کوتاه‌مدت وجود ندارد، بنابراین چاره‌ای نیست جز اینکه از تمام توان امکاناتی که در داخل و خارج از کشور وجود دارد، استفاده شود تا سرعت رشد و پیشرفت در حوزه معدن و صنایع وابسته افزایش یابد.

در بسیاری از کشورهای دیگر با استفاده از همین سیاست، بخش معدن و صنایع معدنی شکوفا و بستر حرکت به‌سمت تکمیل زنجیره ارزش ایجاد شده است. به‌گمان من، بخش معدن کشور ما هم باید از همین الگو تبعیت کند و به‌سمت و سویی برویم که هردو این اتفاقات (هم تامین تجهیزات معدن و هم حمایت از تولید داخل) توامان در کشور رخ دهند.

گزارش «روزگارمعدن» درباره تاثیر عوارض صادراتی بر بخش تولید معدن

عوارض دست از سر صادرات برنمی‌دارد

عکس: روزگار معدن

گیتا جاودانی

بعد از گذشت قریب ۱۱ ماه از ارائه لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کشور، مصوبه هیات‌وزیران در رابطه با فهرست مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی به‌صورت خام و نیمه‌خام، مشمول مالیات و عوارض صادراتی ابلاغ شد. براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، صادرات محصولات خام و نیمه‌خام مشمول مالیات شده بود. تعریف و فهرست مواد خام و نیمه‌خام مذکور با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی و همچنین اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تهیه شد و در مدت ۳ ماه پس از تصویب این قانون، به‌تصویب هیات‌وزیران رسید. «روزگارمعدن» درباره تاثیر این تصمیم هیات دولت و موارد اعلام‌شده در فهرست، نظر سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران و شهناز نوایی، دبیر اتحادیه حفاران غیرنفتی را جویا شد.

> بخشی از موضوع اعمال عوارض صادراتی لابی بخش صنعت و فولاد است که به‌دنبال تهیه سنگ‌آهن به نرخ ناچیز هستند و حاضر نیستند ماده اولیه خود را به نرخ جهانی بخرند

صادرات غیراقتصادی

سعید صمدی ـ دبیر انجمن زغال‌سنگ:

وقتی عوارض صادراتی برای کالا یا کالاهایی وضع می‌شود، یعنی نرخ جنس صادراتی بالا می‌رود. برای مثال فرض کنید نرخ داخلی یک تن زغال‌سنگ، ۴ میلیون تومان است و نرخ جهانی آن ۶ میلیون تومان. منطق می‌گوید که این کالا را صادر کنیم تا سود بیشتری حاصل شود و ارز به کشور وارد کنیم،اما وقتی دولت عوارضی ۲۰ درصدی روی آن وضع می‌کند، یعنی برای ۶ میلیون تومان، یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان عوارض وضع می‌شود. با این حساب، نرخ بازار داخلی و خارجی به هم نزدیک می‌شود و بر این اساس صادرات توجیه اقتصادی خود را از دست می‌دهد. اگر کالایی باشد که حاشیه سود بالایی داشته باشد، با افزایش عوارض مشکل چندانی پیش نخواهد آمد؛ اما وقتی حاشیه سود کم باشد، صادرات زمینگیر خواهد شد، بنابراین با افزایش نرخ تمام‌شده کالا صادرات غیراقتصادی می‌شود و بنگاه تولیدی نمی‌تواند به کار خود ادامه دهد. به این ترتیب، تولید کاهش پیدا می‌کند و اشتغال کمتر می‌شود.

▣ عوارض صادراتی

عوارض صادراتی تنها در ایران وجود دارد و هیچ جای دنیا از صادرات عوارض نمی‌گیرند. استدلال این است که با این کار قرار است از تولیدکننده داخلی حمایت شود. در برنامه ۵ساله هفتم هم تاکید بر جلوگیری از خام فروشی بود، اما در این میان به ۲ نکته باید توجه کرد؛ اول اینکه حمایت از تولید داخلی زمانی اقتصادی است که بتواند در میدان رقابت باقی بماند. دیگر اینکه بخشی از این اتفاقات، لابی بخش صنعت و فولاد است که به‌دنبال تهیه سنگ‌آهن به نرخ ناچیز هستند و حاضر نیستند ماده اولیه خود را به نرخ جهانی بخرند، در نتیجه، آنقدر جلوی صادرات این ماده اولیه سنگ می‌اندازند تا کسی نتواند تولیدات خود را صادر کند و به هر قیمتی که می‌گویند آن را از بازار داخلی تهیه کنند. این نکته هم جالب است که فولادسازان محصولات خود را با نرخ جهانی به بازار داخلی عرضه و انرژی و ماده اولیه را با رانت دریافت می‌کنند.

▣ افزایش هزینه صادرات

مطلب دیگری که به‌طورمعمول نادیده گرفته می‌شود، این است که فرآیند صادرات چیزی حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد هزینه دارد، بنابراین در شرایط عادی مصرف‌کننده داخلی می‌تواند با ۲۰ درصد پایین‌تر از نرخ جهانی، ماده موردنیاز خود را از بازار داخلی تهیه کند. وقتی تولیدکننده داخلی نتواند با ماده اولیه را با ۲۰ درصد پایین‌تر از نرخ جهانی تهیه کند و تولید اقتصادی داشته باشد، دیگر فعالیت آن چه معنایی دارد؟

یکی از بزرگ‌ترین تولیدکننده‌ها و صادرکننده‌های سنگ‌آهن در دنیا استرالیا است، آیا آنها بلد نیستند که فولاد تولید کنند؟ آیا به فکرشان نرسیده که خام‌فروشی کار بدی است؟

به‌گمان من، این استدلال محلی از اعراب ندارد. هر کشوری باید در زمینه‌ای که مزیت دارد، کار کند. اگر قرار بر این باشد که به‌طورداثم از کاری حمایت شود، آن صنعت به‌طورکامل ضعیف و متکی بار می‌آید و هرگز نمی‌تواند روی پای خود بایستد.

همین اتفاقی که درباره خودروسازی افتاد؛ حمایت بی‌حساب و کتاب باعث شد که نتواند به‌طور طبیعی رشد کند و در حال حاضر بسیار بزرگ شده و کلی هم نیروی انسانی دارد و امروز آنقدر چاق و فربه است که دولت نمی‌تواند به آن دست بزند، اما از طرف دیگر زیانده است، زیرا از روز اول بی‌حساب و کتاب موردحمایت قرار گرفته است.

▣ جراحی بزرگ

اقتصاد ما به ۲ جراحی بزرگ نیاز دارد؛ اول اینکه این یارانه و رانت انرژی یک‌بار برای همیشه باید از اقتصاد ما حذف شود تا مملکت بتواند روی پای خود بایستد و منابعی را که از این طریق آزاد می‌شود، برای تحول اقتصادی به‌کار برد. دیگر اینکه بازار باید براساس عرضه و تقاضا تنظیم و اداره شود.

البته بدیهی است، ابتدا عده‌ای زمین می‌خورند، اما کم‌کم کشور صاحب صنعتی مستحکمی خواهد شد.

به‌عنوان مثال، صنعت زغال‌سنگ هرگز موردحمایت قرار نگرفته است و تولیدات این بخش را با نصف نرخ جهانی خریداری می‌کنند، اما چون از روز اول همین شرایط وجود داشته، یاد گرفته، روی پای خود بایستد و اشتغال هم ایجاد کرده است و امروز اگر مقداری نرخ داخلی بالاتر برود و به نرخ جهانی نزدیک شود و مصرف‌کننده هم رانت نگیرد، جهشی در تولید زغال ایجاد خواهد شد.

نقطه کور صادراتی

شهناز نوایی ـ دبیر اتحادیه حفاران غیرنفتی:

نمی‌دانم وضع عوارض صادراتی با این تعرفه‌های بالا با چه انگیزه‌ای است، اما می‌دانم توان رقابت از دست می‌رود و کار تولید ماده معدن می‌خوابد. در حال حاضر ما برای فروش مواد معدنی مشکل داریم. خریداران سعی می‌کنند تا حد ممکن نرخ تولیدات را کاهش دهند. از این طرف، تولیدکننده هم نمی‌تواند محصول خود را نگه دارد. باید تولیدات به‌فروش برسد تا هزینه‌ها تامین شود و در بسیاری از موارد هزینه‌ها سر به سر می‌شود. معلوم نیست با این افزایش قیمت‌ها پایان کار به‌کجا می‌رسد و به‌نظر من، به نقطه کور نزدیک می‌شویم. به‌تازگی دیدم، وزیر اقتصاد گفته است تاکنون با مشکل کم‌اظهاری بهره‌برداران درباره میزان استخراج معادن روبه‌رو بوده‌ایم. معلوم است با این شرایط سخت، بهره‌بردار وسوسه شود که اعداد و ارقام را نصف کند و اطلاعات نادرست بدهد تا از این طریق، درآمدی برای خود به‌دست آورد.

▣ قهقرای اقتصادی

بخش معدن باید به مرجعی اتکا داشته باشد و به آن اطمینان کند. بهترین راهکار برای این اعتمادسازی این است که مسئولان با بخش خصوصی و نمایندگان معدنداران در اتاق بازرگانی نشست‌های مشترک برای بررسی مسائل داشته باشند.

واقعیت این است که کار اقتصاد دارد به قهقرا می‌رود؛ از یک‌سو به‌خاطر تحریم، امکان صادرات نفت از میان رفته و از سوی دیگر، با فشار مضاعفی که بر گرده معدن وارد می‌شود، صادرات به‌کل تعطیل خواهد شد.

▣ ماده خام چیست؟

کشور در حال‌حاضر صنایع پایین‌دستی برای فرآوری همه مواد معدنی ندارد و نکته دیگر این است که نمی‌دانیم ماده خام چه معنی و مفهومی دارد؟

فولاد را به هر مرحله‌ای از فرآوری برسانیم، باز به آن فولاد خام می‌گویند. تکمیل زنجیره ارزش که در برنامه هفتم توسعه موردتاکید قرار گرفته، براساس مکانیسم‌های کنترل دولتی است. استدلال اولیه این است که با وضع عوارض صادراتی می‌توان از تولید داخلی حمایت کرد، اما یک جا درست می‌شود و ۲ جای دیگر خراب خواهد شد.

سیاست‌گذاران باید به این سوال پاسخ بدهند که قرار است تا کجا پیش برویم و به این منظور باید با فعالان بخش خصوصی مشورت کنند تا از مشکلات آنها مطلع شوند.

▣ گره بر گره

ما در همه زمینه‌های صنعت معدن با مشکلات متعددی روبه‌رو هستیم و خودمان هم مدام گره بر گره اضافه می‌کنیم. زمانی به حل مشکل صادرات می‌پردازیم، گرفتار زیرساخت‌ها می‌شویم، برای حل آن چاره می‌اندیشیم، حقوق دولتی ناگهان چند برابر می‌شود و خلاصه اینکه همین‌طور مشکلات و موانع پشت‌سر هم می‌آید و به همین دلیل است که اصلا نمی‌توان از حوزه معدن توقع معجزه داشت.

در شرایط فعلی سرمایه‌گذاری که هزینه بالایی را در بخش معدن انجام می‌دهد، دیگر توان مالی چندانی ندارد تا بخش‌های بعدی فرآوری را پیش ببرد.

به‌عقیده من، به این ترتیب نه‌تنها توان رقابت از بین می‌رود که کار کردن هم دیگر ممکن نیست و بخش معدن بیش از پیش به رکود می‌رود. باید در این زمینه، فکری اساسی کرد تا جایی که داخل نیاز دارد و در بازار خریداری هست، باید محصولات را به بازار داخلی عرضه کرد، البته به‌شرط آنکه نرخ منطقی باشد تا تولیدکننده هم ضرر نکند.

چرا دست فعال حوزه معدن را که می‌تواند محصول خود را با نرخ بسیار بالاتری صادر کند، می‌بندند و جلوی صادرات را می‌گیرند تا صنایع داخلی مجبور شوند با نرخ بسیار پایین ماده اولیه موردنیاز خود را تامین کنند. به‌عنوان مثال، فرض کنید، فولادساز پیشنهاد قیمتی بسیار پایینی مطرح می‌کند که حتی هزینه اولیه تولید را هم پوشش نمی‌دهد.

▣ بازی برد ـ برد

وقتی کار معدنی صرفه اقتصادی نداشته باشد، کار بهره‌بردار و معدندار کاهش پیدا می‌کند و این خود منجر به کمبود ماده اولیه در بازار داخلی می‌شود. مشکل ما این است که سیاست‌گذاران با این مسائل به‌شکل عادلانه برخورد نمی‌کنند. بیشتر صنایع پایین‌دستی، دولتی یا خصولتی هستند و به این ترتیب دولت می‌خواهد از یک طرف، از بهره‌بردار مالیات قابل‌توجهی بگیرد و از آن طرف، در خرید ماده معدنی کمترین مبلغ را بپردازد، در حالی که دولت اصلا نباید تعیین کند که بهره‌بردار محصول خود را کجا و به چه قیمتی به‌فروش برساند. باید اعداد و ارقام مناسب باشد، چون به این ترتیب به ضرر همه معدنداران است و بخش معدن بیش از پیش به دام تعطیلی و رکود می‌رود.

▣ چند پیشنهاد عملیاتی

نمی‌توان به‌زور افراد را واداشت که در زمینه خاصی کار اقتصادی انجام دهند، اشتغال ایجاد کنند و ارزآوری داشته باشند. تکمیل زنجیره ارزش باید به‌شکل درست و دقیق تعریف شود. باید بدانیم فرآیند فرآوری تا کجا سوددهی دارد و آن را مبنا قرار دهیم.

در این صورت، نیازی به اجبار بیرونی هم نخواهد بود و اگر معدنداری بتواند زنجیره ارزش را تکمیل کند و محصول خود را با نرخ بالاتری بفروشد، به‌طورحتم این کار را با اشتیاق انجام خواهد داد. تصمیم‌گیری در این زمینه‌ها باید به‌طور همه‌جانبه باشد تا هم منافع بهره‌بردار را تامین کند و هم دولت را. به‌نظر من، این ۲ باید جایی به هم اطمینان کنند و حرف همدیگر را بپذیرند. به این منظور پیشنهاد می‌کنم جلسات کارشناسی دوباره برگزار شود.

فکر می‌کنم حاکمیت معدن باید به‌جای این‌گونه تصمیم‌ها کمی به فکر ایجاد اشتغال باشد تا فشار بر مردم کمتر شود. در میان این همه گرفتاری و بیکاری، این مشکلات دست‌وپاگیر که بخش تولید را نشانه گرفته، برای دولت از نظر سیاسی، اجتماعی و اقتصادی هزینه خواهد داشت.

سخن پایانی

صادرات کالاهای غیرنفتی همواره به‌عنوان یکی از راه‌های کسب درآمد پایدار در کانون توجه برنامه‌های اقتصادی قرار داشته است، اما ابتدا باید مشخص شود سیاست اقتصادی کشور رو به کدام سو دارد.

آنچه امروز در حوزه معدن به‌چشم می‌خورد، نوعی تضاد و تناقض آشکار است. از یک‌سو، کشور به ارز صادراتی حاصل از تولیدات معدنی نیاز دارد و از سوی دیگر، در برنامه چشم‌انداز هفتم توسعه بر تکمیل زنجیره ارزش تاکید شده و با تعیین و ابلاغ فهرست محصولات معدنی صادراتی مشمول مالیات این موضوع دوباره در مرکز توجه قرار گرفته است. بالاخره سیاست حوزه معدن تکیه بر صادرات و ارزآوری است یا تکمیل زنجیره ارزش؟

فرسودگی ماشین‌آلات، اصلی‌ترین مانع توسعه معادن

فرسودگی ماشین‌آلات معدنی، اصلی‌ترین مانع توسعه معادن کشور و چالشی که حل آن، نیازمند توجه جدی دولت و مجلس است.

به گزارش بازار، سالانه بیش از ۴۵۰ میلیون تن ماده معدنی در کشور تولید می‌شود که برای رسیدن به چشم‌انداز ۷۰۰ میلیون تنی در افق ۱۴۰۴ به نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی نیازمندیم، اما طبق گفته سجاد غرقی نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس تقریبا همه ناوگان معدنی کشور فرسوده است و نیاز به ۱۸ هزار دستگاه تا دو سال آینده داریم در صورتی که صنایع داخلی توان تولید این تعداد ماشین‌آلات را ندارند.

پس از گله گذاری‌های متعدد معدنکاران، دولت لایحه کاهش تعرفه واردات ماشین‌آلات معدنی از ۴ درصد به یک درصد را به مجلس پیشنهاد داد و مجلس هم این کاهش تعرفه را مصوب کرد حال باید دید این کاهش تعرفه می‌تواند واردکنندگان را به واردات ماشین‌آلات معدنی ترغیب کند تا بخشی از نیاز کشور برای نوسازی این تجهیزات افزایش پیدا کند.

جذب سرمایه‌گذار با اصلاح ۴۰۰ ماده از قانون معادن

نایب رئیس کمیسیون صنعت و معدن مجلس گفت: درحال‌حاضر اصلاح قوانین معدنی کشور در مراحل پایانی خود قرار دارد و در صورت اجرایی شدن، می‌توان به افزایش جذب سرمایه‌گذار در این حوزه امیدوار شد.

جواد حسینی‌کیا در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با جزئیات بازنگری قانون معادن بیان کرد: بخش‌هایی از قانون معادن کشور مورد اصلاح قرار گرفته است که موارد آن تقریبا به ۴۰۰ ماده می‌رسد. این بازنگری‌ها در جهت حل معارضات در حوزه منابع طبیعی، راه و شهرسازی، میراث فرهنگی، انرژی هسته‌ای و امثال آن انجام شده است. در واقع، این اقدام می‌تواند مشکلاتی را که باعث ایجاد محدوده‌های بزرگ در معادن شده، بهبود بخشد.

وی با بیان اینکه بازنگری قانون معادن مراحل پایانی خود را طی می‌کند، گفت: با اصلاح این قانون، بخشی از مجوزهای کاغذی در این حوزه محدود می‌شود و در صورتی که معادن فعال نباشند، به دلیل اهلیت نداشتن به سایر افراد و یا نهادها واگذار خواهد شد. از سوی دیگر، با این اقدام می‌توان به سهولت اعطای مجوزها در بند تسهیلات و مسئولیت‌های اجتماعی امیدوار شد.

نایب‌رئیس کمیسیون صنعت و معدن مجلس، بازنگری و اصلاح صورت گرفته را عاملی برای رفع موانع موجود در حوزه معادن دانست.

حسینی کیا تصریح کرد: اقدام بازنگری قانون معادن در آغاز به کار مجدد معدن‌های غیرفعال، تاثیر به سزایی خواهد داشت و توجه ویژه سرمایه‌گذاران را به این حوزه جلب خواهد کرد.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات مطرح کرد

برنامه‌ریزی برای ۶۰ هزار متر حفاری اکتشافی

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با تشریح فعالیت‌های این هلدینگ در حوزه فولاد و مس گفت: استراتژی این شرکت تغییر یافته و علاوه‌بر بازار سرمایه در پروژه‌های بسیاری سرمایه‌گذاری می‌کند و آماده مشارکت با سرمایه‌گذاران بخش خصوصی برای فعال‌سازی طرح‌های اقتصادی هستیم.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، اردشیر سعدمحمدی اظهار کرد: از نظر ما یکی از اتفاقاتی که این هلدینگ رقم زده توسعه اکتشافات در غرب کشور است، ما هیچ‌وقت غرب کشور را به عنوان یک پایگاه معدنی به خصوص در بخش فلزات ندانسته‌ایم اگرچه مواد معدنی مثل دولومیت و سنگ آهک در این منطقه وجود دارد.

وی درباره طرح‌های این هلدینگ در غرب کشور توضیح داد: هیچ‌وقت ما طرح معدنی بزرگی در این منطقه نداشته‌ایم و معدن‌های کوچک بوده است. غرب کشور از زاگرس مرکزی و از کردستان شروع شده و به مرز اندیمشک منتهی می‌شود. در قسمت زاگرس مرکزی هیچوقت شاهد کار بزرگی در بخش معدنی نبودیم.

▣ طرح‌های «ومعادن» در غرب کشور

سعدمحمدی ادامه داد: ما در قسمت غرب چند طرح بزرگ داریم و معادن دارای سنگ‌آهن شامل معادن شهرک، باباعلی، گلالی و صاحب سقز تحت‌پوشش این مجموعه و شرکت صبانور قرار گرفته‌اند.

وی افزود: طرح‌های فولادی اعم از طرح یک میلیون تنی اردبیل، طرح یک میلیون تن فولاد و ۱.۶ میلیون تن آهن‌اسفنجی و یک میلیون تن ورق فولاد کردستان را در دستورکار داریم و آماده برای اجرا شده‌اند.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات تصریح کرد: نیاز به تامین مواد اولیه زنجیره فولاد ما را بر این داشت که بتوانیم برنامه‌ریزی شرکت صبانور را برای تولید گندله و کنسانتره انجام دهیم. قطعا نخستین مرحله نیازمان به سنگ‌آهن و تبدیل به کنسانتره است، سپس گندله و در نهایت زنجیره برای آهن اسفنجی و فولاد کامل می‌شود.

وی با تاکید بر اهمیت اکتشافات افزود: اکتشاف امر مهمی است و ما برای سال ۱۴۰۱، ۶۰ هزار متر حفاری برنامه‌ریزی کرده‌ایم. این عدد برای یک شرکتی که به تازگی وارد این بخش شده شاید به نسبت عدد بزرگی باشد ولی مفتخرم به گفتن اینکه در ۶ ماهه امسال تا کنون ۲۵ هزار متر حفاری انجام شده و با توجه به این‌که ما ۹ دستگاه حفاری جدید خریداری کرده‌ایم که یکی وارد ایران شده و دیگری به زودی وارد خواهد شد، امیدواریم سرعت حفاری در ۶ ماهه دوم رشد چشم‌گیری داشته باشد.

سعدمحمدی ادامه داد: با توجه به اکتشافات انجام شده در ۶ ماه اول، ما توانستیم حدود ۵۰ میلیون تن با عیار متوسط بالای ۴۶ درصد به ذخایر سنگ‌آهن اضافه کنیم و این کار در حال گسترش است. وی خاطرنشان کرد: این امر نشان‌دهنده این است که ما اکتشاف را به صورت هدفمند پیش می‌بریم و با ارزیابی‌هایی که دارم احساس می‌کنم در آینده به ذخایر بسیار مناسب‌تری دسترسی پیدا خواهیم کرد.

مدیرعامل ومعادن با اشاره به برنامه‌های آینده این شرکت گفت: با توجه به اینکه قصد داریم پهنه بیجار و قروه را در اختیار بگیریم و از سویی سرمایه‌گذاری که در فولاد کردستان صورت گرفته، برنامه‌ریزی اکتشاف جدی و عملیاتی را در آن منطقه طراحی کرده‌ایم. امیدواریم با در اختیار داشتن پهنه قروه و بیجار میزان اکتشاف و ارزیابی ذخایر جدید در غرب کشور گسترش جدی داشته باشد.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا «ومعادن» به ذخایر طلای غرب کشور ورود پیدا کرده است یا خیر، گفت: هنوز ورود پیدا نکردیم اما برای بخش طلای غرب کشور برنامه‌ریزی کرده‌ایم و شرکتی در تجلی تشکیل شده، از سویی برای اکتشاف محدوده‌های در نظر گرفته و ثبت کرده‌ایم و اگر بخواهیم به طور کلان صحبت کنیم، ما در عناصر فلزی و غیرفلزی با ارزش قطع به یقین سرمایه‌گذاری برای اکتشاف را انجام می‌دهیم.

▣ دعوت از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی

سعدمحمدی افزود: من در این گفت‌وگوی رسانه‌ای از تمام بخش‌های خصوصی که آماده مشارکت با ما هستند، دعوت می‌کنم چراکه ما برای این نقطه مشارکت برنامه‌ریزی کرده‌ایم و هر بخش خصوصی که توان سرمایه‌گذاری در بحث اکتشاف را چه از لحاظ فنی و چه از لحاظ مالی دارد، ضمن احترام به مالکیت و دارایی اشخاص بخش شخصی و حقوقی، با تعریف یک روند قانونی که حق آنها محفوظ خواهد ماند، آماده مشارکتیم. وی افزود: هرکسی محدوده‌هایی در بخش معادن فلزی و غیر فلزی با ارزش دارد که توان مربوط به آن را ندارد، ما حاضریم همکاری‌های لازم را به عمل آوریم و محدودیت‌ها و خط قرمزهایی در بخش سرمایه‌گذاری نداریم.

وی درباره استراتژی اکتشافی «ومعادن» گفت: هلدینگ پایا یک تعداد محدوده دارد که گزارش‌های اولیه‌ای از محدوده و پهنایی که در اختیار گرفته تهیه کرده‌ایم و برنامه‌ریزی جدیدی برای آنها انجام می‌دهیم که این مرکز فعال‌تر از گذشته مسیر خود را طی کند تا به خروجی قابل اجرا به لحاظ فنی و اقتصادی دست یابیم.

مدیرعامل «ومعادن» ادامه داد: استراتژی مجموعه «ومعادن» بر سرمایه‌گذاری اکتشاف به عنوان سرمایه‌گذاری اقتصادی تمرکز دارد و آماده همکاری با تمام بخش‌های خصوصی و دولتی در کل کشور است.

▣ اطلاعات جدید از ذخایر مس جانجا

سعدمحمدی با اشاره به دیگر فعالیت‌های مجموعه ومعادن ادامه داد: ما در سیستان و بلوچستان دوباره کارهای ژئوفیزیکی برای مس جانجا انجام داده‌ایم و بیش از ۳۴ هزار نقطه را برداشت کرده و خوشبختانه به اطلاعات جدیدی دسترسی پیدا کرده‌ایم. امیدواریم که بتوانیم با یک طراحی جدید از نظر کیفی و کمی، شرایط جدیدی را برای منطقه به وجود بیاوریم.

وی افزود: با توجه به اینکه تولید ۱۳۰هزار تن کنسانتره با عیار پایین را در برنامه داریم، باید سالانه ۱۵ میلیون تن ماده معدنی استخراج شود و چون نسبت باطله‌برداری تقریبا چهار به یک است مفهوم آن این است که باید ۶۰ میلیون باطله‌برداری صورت بگیرد. در آینده قرار بر این است که کارخانه کنسانتره در سیستان و بلوچستان تاسیس شود، حجم عملیات معدنی آنجا حدود ۷۵ میلیون تن در سال بوده و جزو معادن بزرگ کشور محسوب خواهد شد.

سعدمحمدی مطرح کرد: اما چون میزان عیار پایین است باید تکنولوژی و طراحی معدن با طراحی روز دنیا تطبیق پیدا کند تا ما بتوانیم با توجه به نسبت باطله برداری عملیات اقتصادی را برای آن محدوده تعریف و اجرایی کنیم. زیرا برای نخستین بار است معدنی با عیار ۲۶ صدم درصد در سطح کشور شروع به کار می‌کند، بنابراین مستلزم طراحی و مدیریت صحیح است.

مدیرعامل «ومعادن» با بیان اینکه جایگاه صبانور به لحاظ تولید کنسانتره و گندله را به سبب تکمیل زنجیره در فولاد ارتقا خواهیم داد، افزود: یکی از طرح‌های ۴۸ گانه که ۷ طرح آن مربوط به ومعادن می‌شود، طرح گندله‌سازی صبانور غرب است که خوشبختانه امروزه بیش از ۲۶ درصد پیشرفت کرده و درصدد هستیم ظرفیت ۱ میلیون تنی آن‌را به ۲ میلیون ارتقا دهیم.

▣ برنامه‌های آتی «ومعادن»

وی با اشاره به برنامه‌های آتی این مجموعه، ادامه داد: قصد داریم یک کارخانه کنسانتره جدید را نیز به زودی در منطقه گلالی در محدوده معدن‌مان داشته باشیم.

وی در پاسخ به این سوال که درحال‌حاضر میزان استخراج مجموعه معادن صبانور با توجه به این‌که جزو معادن متوسط و کوچک هستند چقدر است، گفت: الان تولید ما نزدیک به کمتر از ۵ میلیون تن است و در بازه بین ۳۸۰۰ تا ۴۲۰۰ متغیر است ولی قطع به یقین با استراتژی‌های تعیین شده این عدد باید حداقل ۲ برابر شود. سعد محمدی مطرح کرد: یک کارخانه گندله‌سازی و کنسانتره با تولید ۶۰۰ هزار تن و یک میلیون تن داریم و یک کارخانه گندله‌سازی جدید در دست احداث است و برنامه‌ریزی‌های ما از این قرار است که کنسانتره یک میلیون تنی را به ۲ میلیون تن ارتقا دهیم.

وی با بیان اینکه ۲ برنامه را در دستورکارمان داریم که شامل یک برنامه کوتاه‌مدت و یک برنامه بلندمدت است، تصریح کرد: در برنامه کوتاه‌مدت ۲.۵ ساله می‌خواهیم به ۳میلیون تن کنسانتره و ۳ میلیون تن گندله دست پیدا کنیم و در برنامه بلندمدت ۵ ساله این اعداد را به ۵ تن ارتقا خواهیم داد.

سعدمحمدی در پاسخ به چگونگی وضعیت ۴۸ طرح عنوان کرد: یکی از طرح‌های ما فولاد اردبیل است که حدود ۱۹ درصد پیشرفت داشته است، خوشبختانه پس از جلسه برگزار شده در بهمن ماه ما تاکنون برنامه‌ها را به سمت جلو برده‌ایم. به دلیل اینکه در غرب کشور فرصت برای تولید داریم و مشغول به اکتشاف معادن اردبیل و گرفتن پهنه‌های مربوط به آن هستیم که اگر موفق به این کار شویم، ذخیره خوبی را پیش‌بینی کرده‌ایم.

وی افزود: پروژه اقلید پارس که شامل آهن اسفنجی یک میلیون تنی بوده و پیمانکار مربوط به آن مشخص شده و پیش رفته و نزدیک به ۲ درصد پیشرفت داشته است.

وی اضافه کرد: فولاد کردستان دارای ۶/۱میلیون تن آهن‌اسفنجی و یک میلیون تن فولاد است، خوشبختانه پیشرفت داشته و قرارداد منعقد شده و اقدامات نهایی برای خرید تجهیزات انجام شده است.

سعدمحمدی گفت: یکی دیگر از هفت طرح ما که بسیار قابل توجه است، نیروگاه برق سمنان با ظرفیت ۳۶۰ مگاوات بوده که ۱۸۰ مگاوات آن وارد مدار شده و ۱۸۰ مگاوات دیگر تا پایان آبان ماه و اوایل آذر به بهره‌برداری خواهد رسید و امیدواریم که در دهه فجر آن را افتتاح کنیم.

وی درباره مجموعه کک‌سازی طبس خاطرنشان کرد: برای نخستین بار در شهریورماه میزان تولید کک‌سازی طبس از ۶ هزار تن به بالای ۱۰ هزار تن رسید و امیدواریم در مهرماه حدود ۱۱ هزار تن کک داشته باشیم.

سعدمحمدی ادامه داد: کک‌سازی طبس دارای ۶ سلول است که از آن ۶ سلول تنها ۲ سلول آن از زمان راه‌اندازی تا کنون کار می‌کرده‌اند، ما این قول را می‌دهیم که در آذرماه در دهه مبارکه فجر، ۲ سلول دیگر را نیز راه‌اندازی می‌کنیم و ظرفیت تولید را به ۲۰ هزار تن در ماه خواهیم رساند. از سویی برنامه ما این است که در سال ۱۴۰۲، دو سلول باقی‌مانده را نیز راه‌اندازی کرده و ظرفیت تولید را به ۳۰ هزار تن برسانیم.

مدیرعامل«ومعادن» افزود: باعث خرسندی است که اعلام کنم کیفیت کاتالیست‌های که شرکت کاتالیست ما واقع در ورامین تولید می‌کند مورد تایید کارخانه‌های فولادسازی مانند فولاد مبارکه و فولاد خوزستان قرار گرفته و فکر می‌کنم سرفصل جدیدی برای تولید و توسعه آن در امسال اتفاق می‌افتد و سال آینده به سمت شکوفایی حرکت خواهد کرد.

وی ادامه داد: برای کارخانه شهید قندی یزد نیز در حال برنامه‌ریزی هستیم تا بتوانیم کابل‌های مخابراتی جدیدی که مورد نیاز صنایع هستند را تهیه کنیم.

مدیرعامل هلدینگ معادن و فلزات درباره طرح‌های آینده این مجموعه، گفت: یک سری طرح‌های جدید نیز در حال شکل‌گیری هستند، مانند فروآلیاژی که در شیروان و طرح کورد استیل که در منطقه ایلام شکل خواهد گرفت. همچنین در بعضی از نقاط می‌توانیم با هزینه کم زمین و آب و برق، طرح‌هایی را داشته باشیم که قابلیت مصرف در کشور را نیز داشته باشند.

به گفته سعدمحمدی از موارد مصرفی کورد استیل می‌توان به نوار نقاله‌ها و تایرها اشاره کرد، بنابراین موارد مصرف زیادی دارند ومورد نیاز کشور هستند به همین دلیل تولید آنها در دستور کار قرار گرفته و برای سرمایه‌گذاری به زودی عملیاتی و اجرایی خواهند شد.

▣ جذب سرمایه برای مواد معدنی مهم در بازار جهانی

وی درباره چشم‌انداز رفتار استراتژیک شرکت توسعه معادن و فلزات گفت: برای طرح‌های جدیدی که از نظر اقتصادی در نگرش توسعه صنعت کشور می‌تواند جایگاهی داشته باشد برنامه‌هایی داریم و امیدواریم در سمت و سوی این چرخه معدنی و صنعتی به خصوص بخش فولادی که در آن قرار گرفته‌ایم، بیشتر منعطف شویم و این بخش را از تمام مراحل اکتشاف، معدنکاری، پیمان‌کاری و اجرای عملیات فولادی به نحو احسن پیش ببریم.

سعدمحمدی تاکید کرد: توسعه نیروی انسانی به لحاظ دانش برای‌مان مهم است و در آینده سعی می‌کنیم آموزش‌هایی به منظور ارتقا سطح علمی برای نیروی انسانی تهیه و تدوین کنیم. بحث ایمنی به طور جدی در این ساختار که در حال تغییر ماهیت است باید مورد توجه قرار بگیرد. چرا که شرکت توسعه معادن بیشتر ماهیت بورسی داشته و امروزه به نوعی در سرمایه‌گذاری عملیاتی نیز ورود کرده‌ایم.

وی در پاسخ به این پرسش که چه پیشنهادی می‌توان به اشخاص علاقه‌مند به بورس و سهم بلندمدت ومعادن ارائه داد، بیان کرد: بازار سرمایه شرایط چندان جالبی ندارد، بنابراین هرگونه حرفی ممکن است ایجاد شائبه کند و بازار باید مسیر خود را طی کند اما سعی ما بر این است که در آینده با طی این مسیر تعریف جدیدی از درآمد و سوددهی ایجاد کنیم.

سعدمحمدی افزود: ما در بخش‌هایی که دارای بازار بین‌المللی هستند شامل سرب، روی، مس، طلا و سنگ‌آهن قطعا ورود می‌کنیم. همچنین استراتژی‌های بزرگی مثل تیتان، لیتیوم و کبالت در سطح جهانی وجود دارد که قطعا اگر مواردی از این قبیل شکل بگیرد ما آماده سرمایه‌گذاری هستیم.

عملکرد فولادی وزیر صمت قابل قبول است؟

دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران گفت: درحال‌حاضر که در میانه دوره وزارت سید رضا فاطمی امین قرار داریم، تغییر وزیر صمت با دلایلی در زمینه تنظیم بازار و سطح عمومی قیمت‌ها نمی‌تواند منطق درستی برای به چالش کشیدن عملکرد وزیر از حیث معدنی، تولید صنایع و تجارت باشد.

آنوش رحام در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به طرح استیضاح وزیر صمت در مجلس، اظهار کرد: مشخص نیست درحال‌حاضر با چه هدفی می‌خواهند وزیر را استیضاح کنند و منطق استیضاح فعلی چیست.

وی با بیان اینکه مجلس بهتر بود به‌جای اینکه دنبال استیضاح فاطمی امین باشد، مسائل را از طریق پیگیری و گفت‌وگو حل می‌کرد، گفت: نمایندگان مجلس شورای اسلامی اگر بخواهند براساس عملکرد و فعالیت وزیر صنعت، معدن و تجارت وی را استیضاح کنند باید در نظر داشته باشند که در صورت تغییر وزیر و کسب آراء وزیر جدید، وزارت صنعت، معدن و تجارت دستکم ۶ ماه تا یکسال بعد به‌خاطر تغییر مدیریت‌ها

و گرفتن رای اعتماد از مجلس دچار چالش خواهد شد.

این فعال صنعتی با مثبت خواندن عملکرد فاطمی امین در یکسال اخیر، افزود: وزیر صمت با طراحی و اجرای راهکارهایی در حل‌وفصل سهمیه‌ها، حذف سهمیه‌های عرضه ورق و عدم سرکوب تقاضا در یک سال اخیر اقدامات مثبت و سازنده‌ای انجام داد، زیرا تا پیش از این، بخش بزرگی از تقاضای صنایع به ورق فولادی سرکوب می‌شد ولی در یکسال اخیر به‌جای سرکوب تقاضا، عرضه اصلاح شد و با عرضه تلفیقی واردات همزمان با عرضه ورق فولاد مبارکه به تقاضا پاسخ داده شد.

رحام با اشاره به شرایط تورمی کشور و تاثیر آن در بخش تنظیم بازار تصریح کرد: در شرایط فعلی که در میانه دوره وزارت فاطمی امین قرار داریم، تغییر وزیر صمت با دلایلی در زمینه تنظیم بازار و سطح عمومی قیمت‌ها نمی‌تواند منطق درستی برای به چالش کشیدن عملکرد وزیر صمت از حیث معدنی، تولید صنایع و تجارت باشد.

وی با بیان اینکه وظایف محوله به وزارت صمت از جمله واگذاری مسئولیت ستاد تنظیم بازار به وزارت صمت، خالی از اشکال نیست، گفت: دخالت‌های دولت در ستاد تنظیم بازار باید کم شود و دولت باید از تنظیم بازار فعلی خارج شود که منطق درستی هم هست و نباید این مسئولیت این ستاد به وزیر صمت واگذار شود، زیرا به طور کاملا شفاف و واضح مسئولیت برگزاری ستاد تنظیم بازار را معاون رئیس‌جمهوری برعهده دارد.

دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران با اشاره به افزایش نرخ کالاها و محصولات و تورم چند سال اخیر، اظهار کرد: موضوع تورم و سطح عمومی قیمت‌ها مشخصا برعهده بانک مرکزی است درحالی که رسالت وزارت صمت تولید، توسعه و تجارت و افزایش تولید است و افزایش سطح عمومی قیمت‌ها به ویژه در صنعت خودرو متاثر از تولید نیست که فاطمی امین به آن پاسخ دهد بلکه متاثر از سیاست‌های پولی و بانکی است. پاسخ مطالبات پولی و بانکی از وزیر صمت آدرس اشتباهی است و فقط باید در حوزه تولید، معدن و ارتقای صادرات از وزیر پرسشگری شود.

رحام، چابک شدن ساختار وزارت صنعت و جانمایی فعالیت‌ها و مراکز تخصصی را از موضوعات مهم و قابل توجه فاطمی امین پس از استیضاح دانست و تصریح کرد: اخذ عوارض از صادرات محصولات فولادی در ابتدای سال هر چند الزام قانون بودجه بود اما از موضوعاتی بود که برای اجرای آن بهتر بود از قبل با تشکل‌های فولادی هماهنگ می‌شد تا صادرات محصولات فولادی با اعمال این عوارض دچار وقفه نشود. امیدواریم پس از کسب رای مجدد فاطمی امین از نمایندگان مجلس، این موضوعات کارشناسی تر اعمال شود.

اخبار

دیدار مدیرعامل فولادخوزستان با کارکنان بخش فولادسازی

مدیرعامل به همراه محمد نیکوکار قائم مقام مدیرعامل در حوزه بهره‌برداری و توسعه، محمود لندی و عباسعلی تقوی معاونان بهره‌برداری و منابع انسانی و امور اجتماعی و جمعی از مدیران شرکت فولاد خوزستان از اتاق‌های کنترل بیلت، کوره ۶ و کوره نسوز، بازدید کرد و با کارکنان آن واحدها به گفت‌وگو نشست. همچنین، کارکنان نیز با تبریک انتخاب این شرکت به عنوان صادرکننده نمونه کشور، درخواست‌های خود را با مدیرعامل شرکت درمیان گذاشتند.

به گزارش دنیای معدن، امین ابراهیمی گفت: مشکلات و چالش‌های شرکت باید با همیاری و کمک کارکنان شرکت فولاد خورستان انجام شود. طرح طبقه‌بندی مشاغل در شرکت، نسبت به دیگر شرکت‌های فولادی جلوتر است. تا زمانی که در شرکت باشم، مدافع منافع کارکنان خواهم بود.

وی افزود: کارکنان شرکت، هرگونه پیشنهادی در راستای بهبود معیشت کارکنان دارند، در سامانه ارتباط با مدیرعامل در پرتال شخصی بیان کنند.

مدیرعامل فولاد خوزستان، به صورت سرزده چگونگی توزیع غذا در واحدهای صنعتی و کیفیت پخت آن را بررسی کرد.

رشد ۱۰ درصدی تولید فولاد خام ایران

انجمن جهانی فولادگزارش داد: مجموع تولید جهانی این محصول طی ۹ ماهه نخست سال ۲۰۲۲ میلادی کاهش ۴.۳ درصدی را به ثبت رساند. این در حالی است که میزان تولید فولاد ایران شاهد رشد ۹.۸ درصدی بود.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، به نقل از انجمن جهانی فولاد (World Steel Association)، فولادسازان جهان از ابتدای ژانویه تا پایان سپتامبر ۲۰۲۲ میلادی، یک میلیارد و ۴۰۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تن فولاد خام تولید کردند که این میزان حاکی از افت ۴.۳درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته است. این در حالی است که ۶۴ کشور فولادساز جهان طی سپتامبر ۲۰۲۲ میلادی، ۱۵۱میلیون و ۷۰۰هزار تن فولاد خام تولید کردند که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، افزایش۳.۷ درصدی را نشان می‌دهد.

ایران طی ۹ ماهه امسال میلادی در مجموع ۲۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن فولاد خام تولید کرد که نسبت به مدت مشابه سال گذشته شاهد رشد ۹.۸ درصدی بود. این در حالی است که میزان تولید فولاد خام ایران در سپتامبر امسال میلادی نیز با ۲۶.۷ درصد رشد نسبت به سپتامبر ۲۰۲۱ میلادی به ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تن افزایش یافت.

همچنین از ابتدای ژانویه تا پایان سپتامبر ۲۰۲۲ میلادی، چین با تولید ۷۸۰ میلیون و ۸۰۰هزار تن (افت ۳.۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۱ میلادی) بیشترین میزان تولید فولاد خام جهان را به خود اختصاص داد. پس از آن، هند با تولید ۹۳ میلیون و۳۰۰ هزار تن فولاد خام (رشد ۶.۴ درصدی)، ژاپن با تولید ۶۷میلیون و ۸۰۰ هزار تن تن (افت ۶ درصدی)، امریکا با تولید ۶۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن (کاهش ۴.۳درصدی) و روسیه با تولید ۵۴ میلیون و ۶۰۰هزار تن (کاهش ۶ درصدی) در ۹ ماهه نخست سال ۲۰۲۲ میلادی در رتبه‌های دوم تا پنجم جهان ایستادند.

طی مدت یاد شده، کره جنوبی با تولید ۵۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تن فولاد خام (افت ۴.۴درصدی)، آلمان باتولید ۲۸ میلیون و ۲۰۰هزار تن (افت ۶ درصدی)، ترکیه با تولید ۲۷میلیون و ۳۰۰ هزار تن (افت ۹.۳ درصدی)، برزیل با تولید ۲۵ میلیون و ۹۰۰ هزار تن (کاهش ۵.۳ درصدی) و ایران با تولید ۲۲ میلیون و ۲۰۰هزار تن (رشد ۹.۸درصدی) نیز در رتبه‌های ششم تا دهم جهان جای گرفتند.

تقاضای بازار فولاد رو به کاهش

از رکود تورمی تا رکود

گروه معدن

اقتصادهای امریکا و اروپا در نیمه دوم سال ۲۰۲۲ از رکود تورمی درحال حرکت به سمت رکود هستند که این امر تقاضا برای کالای چینی را با چالش جدی روبه‌رو خواهد کرد.

به گزارش ایراسین، داده‌های اقتصاد چین در جولای نشان می‌دهد پایه‌های اقتصاد مستحکم نیست، داده‌های مربوط به سرمایه‌گذاری، مصرف و املاک عقب نشینی کرده و تنها صادرات و دور جدید پروژه‌های زیرساختی به کمک آمار اقتصادی آمده‌اند. مصرف سرانه در سطح پایینی است و همین امر در آینده تقاضا در کل جهان را تحت‌تاثیر قرار خواهد داد. در ۱۵ اوت، بانک مرکزی چین با هدف تثبیت رشد اقتصادی، حجم MLF (نرخ تسهیلات میان‌مدت) را ۱۰واحد کاهش داد و با ۴۰۰ میلیارد یوان MLF یکساله و ۲ میلیارد یوان بازخرید معکوس ۷روزه را آغاز کرد.

اقتصادهای امریکا و اروپا در نیمه دوم سال ۲۰۲۲ از رکود تورمی درحال حرکت به سمت رکود هستند که این امر تقاضا برای کالای چینی را با چالش جدی روبه‌رو خواهد کرد و از سوی دیگر میزان صادرات و قیمت‌ها با سرکوب مواجه خواهند شد.

در ۱۴ اوت شاخص دلار امریکا به ۱۰۵افزایش یافت و رشد ۱۰درصدی را تجربه کرد و اقتصادهای نوظهور نیز با فشار سه‌گانه تورم بالا، سخت شدن شرایط تجاری و خروج سرمایه مواجه شدند.

همچنین متناسب با بالا رفتن ارزش دلار امریکا نسبت به سایر ارزها میزان بدهی خارجی این کشورها نیز که عموما به دلار است، بالا رفته است.

در چین شاخص مدیران خریدPMI در جولای، ۴۹ درصد بود که یک درصد نسبت به ماه قبل کاهش داشت.CPI، شاخص نرخ مصرف‌کننده هم در جهت معکوس با افزایش ۳ درصدی نسبت به ماه مشابه سال قبل همراه بود. صنعت اتومبیل‌سازی چین در جولای، ۲۲ درصد رشد در بازه یکساله داشت و نسبت به ماه قبل نیز ۶ درصد رشد را تجربه کرد. وضعیت تورمی در چین متوسط است و همین امر محدودیتی برای سیاست‌های پولی ایجاد نمی‌کند. برخلاف امریکا که فدرال رزرو برای کنترل تورم درحال افزایش نرخ بهره است، بانک مرکزی چین الزامی به افزایش نرخ بهره ندارد.

طی ماه‌های گذشته بازار فولاد چین همانند سایر نقاط جهان با تعدیل شدید همراه بود به طوری که شاخص ورق گرم در آپریل ۵۳۰۰ یوان بود و با ۳۵ درصد کاهش به ۳۹۰۰ یوان تن در اواسط اوت رسید. وضعیت برای میلگرد، تیرآهن، ورق گالوانیزه، ورق سرد، شمش، بیلت، سنگ‌آهن و لوله مانیسمان نیز از آپریل تا اواسط اوت مشابه بوده و با افت‌های ۲۵ تا ۳۵ درصدی نرخ مواجه بوده‌اند.

از سوی دیگر میزان بازیافت قراضه در سایت‌های ساخت‌وساز در ۳ ماه منتهی به جولای کاهش چشمگیری داشت اما پیش‌بینی می‌شود در اوت شروع به رشد کند که این امر نیز نرخ قراضه را با کاهش مواجه خواهد کرد. از ابتدای سال ۲۰۲۰ بازار مسکن چین روند نزولی داشته و سرمایه‌گذاری و مصرف در این حوزه نامطلوب بوده است. بسته‌های حمایتی دولت کمی به بهبود اوضاع کمک کرد اما همچنان این بخش با چالش مواجه است.

میزان ضعف عرضه و تقاضا در بازار فولاد چین همچنان ادامه دارد. از طرف تامین‌کننده اگرچه محدودیت‌های تامین برق در برخی از مناطق منجربه کاهش تولید شده اما کوره‌های بلند به سرعت در حال از سرگیری تولید در سراسر چین هستند و موجودی فولاد به خصوص مقاطع ساختمانی در اوایل اوت بهبود یافت اما در طرف تقاضا امید به بهبود اندک و در کوتاه‌مدت و انتظار پایداری نرخ بعید به نظر می‌رسد و باید انتظار کاهش بیشتر در قیمت‌ها را داشت.

در هند وزیر فولاد اخیرا اعلام کرده احتمالا در عوارض صادراتی فولاد و سنگ‌آهن که در ۲۱ می۲۰۲۲ و با هدف کنترل تورم و کاهش نرخ فولاد داخلی وضع شده بود تجدیدنظر خواهند کرد. در آن زمان عوارض صادرات سنگ‌آهن ۵۰ درصد و ۱۵ درصد برای برخی محصولات فولادی ازجمله گندله، ورق گرم و ورق سرد وضع شد؛ در نتیجه بعد از ۳ماه و در ماه جولای صادرات گندله و سنگ‌آهن از هند متوقف شد و صادرات فولاد از هند نیز به پایین‌ترین حد ۳ ساله خود رسید و دومین تولیدکننده فولاد جهان را به واردکننده تبدیل کرد. نرخ ورق گرم داخلی هند از زمان وضع عوارض بر صادرات ۱۷درصد کاهش یافته است و از زمان رسیدن به رکورد ۷۸۵۰۰ روپیه در تن در اوایل آپریل، ۲۷ درصد کاهش یافته است.

تقاضا در بازار داخلی به دلیل انتظارات برای کاهش بیشتر قیمت‌ها کاهش یافته است. «NMDC» بزرگ‌ترین تولیدکننده سنگ‌آهن هند که تحت کنترل دولت است، از زمان اعمال تعرفه‌ها ۳ بار قیمت‌ها را کاهش داده است. با این حال فروش و تولید آن به ترتیب در ماه‌های ژوئن و جولای به پایین‌ترین حد نزدیک به ۲ سال گذشته رسید.

خبر

اشتهای چین راهگشای تولید بیشتر لیتیوم در اروپا

یک شرکت استرالیایی که به دنبال تبدیل شدن به نخستین تولیدکننده لیتیوم اروپا است، بر این باور است که تقاضای چین که برای انتقال به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر کلیدی است، مسیر روشنی را برای گسترش بیشتر تولید لیتیوم در قاره اروپا باز کرده است. به گزارش فولاد ایران، این شرکت استرالیایی به نام کریتیکال متالز در تلاش است تا از تقاضای فزاینده لیتیوم درآمد بیشتری کسب کند، قیمت‌ها در امسال با افزایش تقاضای جهانی برای این ماده اصلی در تولید باتری در حالی که عرضه محدود بود، افزایش یافته است. امریکا به دلیل نگرانی از تسلط چین بر ظرفیت پالایش و تولید مواد اولیه کلیدی ازجمله لیتیوم، عناصر خاکی کمیاب و کبالت، از متحدان خود خواسته است تا عرضه خود را متنوع تر کنند. در بازار عناصرخاکی کمیاب وقتی چین برای بازار خود به آنها نیاز دارد، صادرات را متوقف می‌کند. به همین دلیل است که اروپا لیتیوم را یک ماده معدنی حیاتی می‌بیند و هدف این است که این نوع وابستگی به چین برای تولید باتری را از بین ببرد. در این راستا این شرکت استرالیایی به دنبا سایر ذخیر لیتیوم اروپا برای توسعه بیشتر تولید است تا حداقل مانع روند صعودی بیشتر نرخ این ماده اولیه کلیدی شود.

روزگار معدن

استان‌ها

۶ یکشنبه
۸ آبان ۱۴۰۱
۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
۳۰ اکتبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۴۸

خبر

راهکار حل مشکلات حوزه صنعت و معدن تغییر وزیر نیست

یکی از فعالان معدنی در سیستان و بلوچستان با بیان اینکه راهکار حل مشکلات حوزه صنعت و معدن تغییر وزیر نیست، گفت: مجلس باید به وزیر فرصت حل مشکلات را بدهد و لازم است پیش از هر اقدامی، مسائل در رده‌های پایین‌تر به بحث و تبادل نظر گذاشته شود تا نظر همه فعالان این حوزه تامین شود.

عبدالرشید آسوده در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت چاره‌کار و درمان مشکلات این وزارتخانه در کشور نیست، اظهار کرد: ابتدا باید برنامه‌ها را بررسی کرد که چرا موفق نبوده و باید کمک کرد که برنامه‌ها در کشور اجرایی شوند.

وی بیان کرد: یا برنامه‌ها به خوبی اجرا نشده و یا مجریان به درستی کار خودشان را انجام ندادند؛ در هر حال باید این مسئله بررسی کارشناسی شود نه اینکه مستقیم رویه استیضاح را برای حل مسئله در نظر بگیریم.

فعال حوزه معدن در استان سیستان و بلوچستان استیضاح را فقط پاک کردن صورت مسئله در حوزه صنعت دانست و ادامه داد: بهترین راه کار کارشناسی در این حوزه است. فعالان معدنی، اقتصادی و مسوولان معدنی که در استان‌ها فعالیت می‌کنند نشست‌های تخصصی با وزیر و معاونان وزیر داشته باشند و مسائل و مشکلات را به طور کامل بررسی و برای حل آنان راهکاری عملی و علمی بیابند.

آسوده تصریح کرد: مسئولان و فعالان اقتصادی، معدنی و بازرگانی در رابطه با مشکلات حوزه کاری خودشان باید تبادل اطلاعات داشته باشند و برای حل مسائل و مشکلات به یک جمع‌بندی برسند.

وی بیان کرد: با توجه به شناختی که از وزیر صنعت، معدن و تجارت دارم و فعالیت‌ها و اقدامات خوبی که در دوره مسئولیت او انجام شده است و با وجود برخی مشکلات در حوزه صنعت، راه برون‌رفت از این وضع استیضاح نیست و باز هم می‌توان با برگزاری چندین نشست تخصصی بسیاری از مشکلات را برطرف کرد.

آسوده ادامه داد: اگر مشکلات بخش صنعت و معدن در کشور به خوبی و با بهره‌گیری از نظرات کارشناسی احصاء شود، می‌توان در یک بازه زمانی مناسب، راه‌حلی برای برون‌رفت از این وضع پیدا کرد.

فعال معدنی سیستان و بلوچستان تصریح کرد: ما در برنامه‌های اقتصادی خودمان در حوزه صنعت و معدن با مشکلاتی مواجه هستیم که ابتدا این مسائل مرتبط با نواقص این برنامه‌ها را باید رفع و رجوع کرد؛ در غیر این صورت جابه‌جایی یک فرد تاثیر چندانی بر روی اصل مسئله نمی‌گذارد.

سیدنظام‌الدین موسوی، نماینده مجلس در گفت‌وگویی اظهار کرد: جلسه استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت با هماهنگی دولت و مجلس روز سه‌شنبه ۱۰ آبان برگزار می‌شود.

هیات رئیسه مجلس اعلام کرد، با توجه به اینکه استیضاح فاطمی‌امین در تاریخ ۱۰مهرماه به کمیسیون مربوطه ارجاع شد و اکنون مهلت قانونی آن به پایان رسیده است، بدین وسیله استیضاح سیدرضا فاطمی امین وزیر صنعت معدن و تجارت اعلام وصول می‌شود.

مطابق با ماده ۲۲۳ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، وزیر حداکثر به مدت ۱۰ روز فرصت دارد در صحن علنی مجلس حاضر شده و توضیحات لازم را ارائه دهد.

سنگرود، معدنی متوقف در زمان

گروه معدن

از توقف در بهره‌برداری معدن زغال‌سنگ سنگرود سال‌ها می‌گذرد و با وجود تلاش‌های صورت گرفته توسط متولیان امر، گویا این معدن با ظرفیت تولید و اشتغال بی‌نظیر در استان همچنان چشم‌انتظار اقدام عملی جهت راه‌اندازی مجدد است.

به گزارش فارس، معدن زغال‌سنگ سنگرود در منطقه عمارلو شهرستان رودبار ۲۶ هکتار وسعت دارد و در سال ۱۳۵۰ به بهره‌برداری رسیده و تا سال ۱۳۶۹ نیز فعال بود.

تعطیلی ظرفیت تولید و اشتغال در پس انحلال معدن سنگرود

به گفته مسئولان، درگذشته حدود یک هزار و ۵۰۰ تا سه هزار کارگر در معدن سنگرود فعالیت داشتند که براثر انحلال شرکت از آن اخراج یا به نحوی بازنشسته شدند درحالی‌که این معدن ظرفیت اشتغالزایی زیادی داشت.

در سال ۱۳۹۴ سازمان خصوصی‌سازی بحث انحلال معدن سنگرود را مطرح کرد و این معدن منحل شد و برای تسویه در اختیار اداره‌کل صمت استان قرار گرفت.

ارزش‌گذاری کم دلیل ممنوعیت حق برداشت از معدن سنگرود

به گفته مسئولان قضا، کارشناسی‌ای که در خصوص اموال و خود معدن مطرح‌شده بود مبلغ بسیار ناچیزی بود که باعث ورود دادگستری به این قضیه شد و دستوراتی که خلیلی، رئیس‌کل دادگستری در این خصوص داد موقتا همه اقداماتی که در این خصوص به عمل آمد متوقف شد تا دوباره کارشناسی انجام شود و ارزش اموال و منابعی که در این معدن قرار دارد مشخص شود و تا دستورات بعدی فعلا کسی حق برداشت یا انتقال اموال را نخواهد داشت.

با توجه به اهمیت فعال شدن معادن و ظرفیت تولید و اشتغال قابل‌توجه آن، مطالبه عمومی نسبت به فعال شدن دوباره معدن سنگرود بیش‌ازپیش است.

مسئولان صنعت، معدن و تجارت گیلان در راستای فعال شدن دوباره معدن سنگرود تلاش‌های وافری انجام داده‌اند اما تاکنون این ممارست‌ها نتیجه‌بخش نبوده و خبر خوش آنها مبنی بر آغاز به کار معدن زغال‌سنگ سنگرود به سمع و نظر مردم نرسیده است.

عکس: روزگار معدن

واگذاری‌های نامطلوب دلیل دغدغه افکار عمومی

تیمور پورحیدری، مدیرکل صمت گیلان مردادماه امسال در جمع خبرنگاران در خصوص فعال شدن دوباره معدن سنگرود گفته بود: با توجه به زمان‌بر شدن فرآیند ارزیابی و اعلام نظر کارشناسان رسمی دادگستری و از طرفی سوابق نامطلوب واگذاری‌های انجام‌شده شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی در استان که موجب دغدغه افکار عمومی و مراجع قضایی و نظارتی شده، روند واگذاری معدن در سال‌های گذشته به نتیجه نرسیده است.

وعده‌ای که عملی نشد

وی در همان بخش خبری از آغاز به کار معدن زغال‌سنگ سنگرود از هفته آینده یعنی دهه دوم مردادماه خبر داده و گفته بود: با توجه به دستور استاندار گیلان و عزم جدی مسئولان استان گیلان در راه‌اندازی معدن سنگرود و حمایت‌های صورت گرفته، در هفته آتی با نظارت مستقیم وزارت متبوع تحویل و راه‌اندازی مجدد فعالیت معدن انجام خواهد گرفت.حالا پس از گذشت دو ماه از وعده مدیرکل صنعت، معدن و تجارت گیلان در خصوص تحویل و راه‌اندازی مجدد معدن زغال‌سنگ سنگرود، ظرفیت بی‌نظیر این بخش تولیدی همچنان در رکود باقی مانده است.

چرا معدن زغال‌سنگ سنگرود منحل شد؟!

سعید اخلاقی، معاون صنایع و معادن اداره کل صنعت، معدن و تجارت گیلان هم در گفت‌وگو با فارس با اشاره به آخرین وضعیت ملکی معدن سنگرود، اظهار کرد: معدن زغال‌سنگ سنگرود که در سال‌های گذشته تحت بهره‌برداری شرکت زغال‌سنگ البرز غربی (وابسته به شرکت دولتی تهیه و تولید مواد معدنی ایران) بوده از سال ۹۳ به علت اعلام بهره‌بردار مبنی بر اتمام ذخیره موجود در تونل‌های فعلی و انصراف از ادامه بهره‌برداری دچار تعطیلی و توقف فعالیت شده بود و با وجود پیگیری‌های مسئولان وقت جهت یافتن سرمایه‌گذار جدید، در حالت رکود باقی مانده است.

وی با بیان اینکه به دنبال برگزاری مزایده در چارچوب آرای شورای‌عالی معادن در سال ۹۹ نسبت به تعیین شرکتی جهت احیای مجموعه معدن سنگرود اقدام شد، افزود: به علت برخی مشکلات حقوقی به‌ویژه درزمینه ارزیابی اموال موجود و اختلافات فی‌مابین بهره‌بردار قدیم و برنده مزایده، تاکنون نتیجه مطلوبی حاصل نشده است.

فعال‌سازی ظرفیت معادن رویکرد دولت سیزدهم

معاون صنعت و معدن صمت گیلان با اشاره به ازسرگیری تلاش‌های دولت سیزدهم جهت احیای ظرفیت معادن، گفت: در پی دستور ویژه استاندار گیلان و سیاست‌های مجدانه دولت سیزدهم به‌منظور فعال‌سازی ظرفیت‌های مغفول مانده استان در بخش‌های مختلف خصوصا بخش معدن که مطابق رهنمودهای مقام معظم رهبری از اولویت تعیین‌کننده‌ای در سیاست‌های اقتصاد مقاومتی برخوردار بوده و حتی به‌عنوان یکی از جایگزین‌های درآمدهای نفتی از آن یاد برده می‌شود، طی ماه‌های اخیر عزم جدی مسئولان استان بر اتخاذ تصمیمات مؤثر و خروج از این بن‌بست جهت احیای معدن سنگرود متمرکز شده است.

حصول توافق برای آغاز فعالیت بخش خصوصی

اخلاقی افزود: بر همین اساس با پیگیری‌های مکرر و جلسات برگزارشده در سطح استانی و ملی توافقاتی حاصل‌شده تا زمینه شروع فعالیت بخش خصوصی در محدوده معدنی یادشده به‌زودی فراهم‌شده و در فاز اول با تمرکز بر عملیات اکتشاف تکمیلی و شناسایی ذخایر موجود اعم از زغال‌سنگ، خاک نسوز، سنگ لاشه و غیره نسبت به تهیه طرح و بهره‌برداری علمی و فنی اقدام شود و سپس فعالیت‌های استمزاجی و ایجاد صنایع پایین‌دستی وابسته به آن همچنین برخی فعالیت‌های جانبی مانند ژئوتوریسم که از حوزه‌های نو و در حال بخش معدنی هست در دستورکار قرار گیرد.

وی با اشاره به توسعه تولید و اشتغال با ازسرگیری فعالیت معدن سنگرود، تصریح کرد: به حمدالله با همکاری‌های تعیین‌شده چنانچه بخش خصوصی مدنظر نیز به تعهدات خود عمل کرده و مطابق برنامه زمان‌بندی حرکت کند، زمینه اشتغال‌زایی مناسبی را در منطقه محروم محل استقرار معدن شاهد خواهیم بود.

اهرم قانونی صمت برای عدم پیشرفت برنامه بخش خصوصی؟

معاون صمت گیلان همچنین در خصوص عدم تعهدات شرکت بهره‌بردار نیز بیان کرد: در صورت عدم پیشرفت برنامه بخش خصوصی، مراتب اقدامات قانونی مانند ضبط تضامین، خلع‌ید و دیگر اقدامات نیز تمهید شده تا خدای‌ناکرده شاهد تجربیات نامطلوب گذشته در خصوص واگذاری‌ها نباشیم.

فعال شدن معدن سنگرود نیازمند هماهنگی

بهره‌مندی از ظرفیت‌ها جهت ایجاد شغل و توسعه تولید از تاکیدات حاکمیت ازجمله دولت سیزدهم بوده و لازم است هماهنگی‌ها در راستای کرد عینی تلاش‌ها در رابطه با فعال شدن معدن زغال‌سنگ سنگرود، بیش‌ازپیش شود.

فعال‌سازی معدن سنگرود، ایجاد اشتغال بی‌نظیر

محرومیت و کمتر توسعه‌یافتگی اغلب مناطق ازجمله منطقه عمارلو و سنگرود ناشی از عدم بهره‌وری صحیح از منابع و معادن بی‌نظیر نهفته در آنها است که به نظر می‌رسد در دولت مردمی کار و تلاش سیزدهم باید شاهد تحقق عینی و عملی وعده‌ها بود.

معدن زغال‌سنگ سنگرود یک ظرفیت عظیم در گیلان است که توجه به آن منجر به رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال در استان می‌شود لذا انتظار است این معدن پس احراز صلاحیت دقیق هر چه سریع‌تر به بهره‌بردار جدید واگذار و عملاً فرآیند بهره‌وری و ایجاد اشتغال در آن آغاز شود.

شرکت‌های صنعتی و معدنی یزد زیانده نیستند

رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها و نماینده مردم یزد، اشکذر و بخش ندوشن در مجلس شورای اسلامی گفت: ظرفیت‌های یزد در زمینه صنایع و معادن بسیار بالاست و هیچکدام از شرکت‌ها تولیدی این حوزه‌ها در استان زیان‌ده نیست.

به گزارش روابط‌عمومی دفتر نماینده یزد و اشکذر در مجلس شورای اسلامی، محمدصالح جوکار در نشست تشکل‌های کارگری استان یزد با بیان اینکه کشور در مسیر توسعه و پیشرفت است و معادن و بسترهای توسعه صنعتی زیادی در استان وجود دارد، افزود: بخش قابل‌توجهی از سودآوری شرکت‌های استان یزد نتیجه کارکرد مناسب جامعه کارگری است.

وی در خصوص میزان مالیات جامعه کارگری اظهار کرد: همه اقشار جامعه مالیات پرداخت می‌کنند ولی برای مالیات کارگران می‌توان سقف پرداختی در نظر گرفت که این موضوع نیاز به جلساتی برای تعیین آن دارد، با توجه به اینکه امسال، سال پایانی برنامه ۵ ساله ششم توسعه و تدوین برنامه هفتم با پایه اقتصادی است، می‌توان مسائل جامعه کارگری را نیز در برنامه هفتم به صورت دقیق‌تری مورد نظر قرار

داد. جوکار اضافه کرد: هر تلاشی که امروز در حوزه تولید و رفاه کارگران انجام گیرد، در شاخص‌های کلان اقتصادی کشور آثار آن نمایان می‌شود بنابراین باید نگاه برنامه‌ریزان به کارگران همراه با تکریم و تجلیل باشد، زیرا رشد و پیشرفت کشور به واسطه تلاش‌ها و خدمات آنان صورت می‌گیرد.

رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس عنوان کرد: همچنین جامعه بازنشستگان باید در شرایط مناسبی از نظر اقتصادی قرار گیرند زیرا آیندگانی که می‌خواهند در عرصه کار وارد شوند، ثمره کار و نتیجه زحمات چندین ساله خود را در چهره بازنشستگان مشاهده کنند. جوکار خاطرنشان کرد: در استان یزد سعی و تلاش بر این بوده که جامعه کارگری در حوزه سلامت مشکلی نداشته باشد به همین منظور از سال ۹۱ و حتی قبل از آن ایجاد بیمارستان برای این قشر در دستور کار بوده است، به همین منظور

وی با به اینکه بخشی از سرمایه‌گذاری‌های سازمان تامین اجتماعی باید به استان‌ها وارد شود تا کارگران بتوانند در این بخش سهیم باشند، تصریح کرد: جمعیت بیمه شده سازمان تامین اجتماعی در استان زیاد است و باید متناسب با این جمعیت و آورده‌های آن در استان برای این قشر سرمایه‌گذاری شود، مذاکراتی با دانشگاه علوم پزشکی استان انجام شد تا بیمارستان اشکذر در اختیار سازمان تامین اجتماعی و جامعه کارگری قرار گیرد و به ظرفیت خدمات درمانی کارگران استان اضافه شود.

جوکار در خصوص مسکن کارگری و نداشتن کمبود زمین در استان، افزود: یزد زمین مناسب برای ساخت مسکن زیاد دارد و بهترین راه برای مسکن‌دار شدن مردم واگذاری زمین است، طبق اعلام دولت، زمین رایگان است و پول زمین از کسی دریافت نخواهد شد، طرح واگذاری زمین رایگان در همه شهرستان‌های استان یزد آماده است و مشکلی در این خصوص نیست ولی متقاضیان باید فاقد مسکن و زمین باشند.

وی در خصوص بالا بودن اجاره‌بهای مسکن در استان یزد، گفت: اجاره مسکن در استان یزد سر به فلک کشیده که با طرح واگذاری زمین رایگان به مردم می‌توان امید داشت که نرخ مسکن و اجاره‌بها کاهش یابد و بخشی از مشکلات مردم در حوزه مسکن رفع شود.

وی با بیان اینکه یکسری مشکلات در کشور داریم و باید با مردم صادقانه صحبت کنیم، اظهار کرد: همه برای اعتلای جمهوری اسلامی تلاش می‌کنیم و افتخارمان دین و ارزش‌هایی است که داریم و باید همدل و همراه باشیم تا بتوانیم برنامه‌های پیشرفت کشور را به خوبی پیش ببریم.

رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس در خصوص امنیت شغلی، قرارداد موقت و دائم کارگران نیز گفت: هفته آینده جلسه‌ای با رئیس قوه‌قضائیه برگزار می‌شود و برخی از مشکلاتی که برای کارگران استان پیش آمده را در این جلسه مطرح می‌کنم.

مواد معدنی می‌تواند جایگزین نفت شود

رئیس خانه معدن استان کرمانشاه معتقد است، صادرات مواد معدنی البته به شرط فرآوری شدن، می‌تواند به اندازه درآمدهای نفتی برای کشور ارزآوری داشته باشد.

به گزارش ایسنا، محمد عارف ابراهیمی با اشاره به ذخایر قابل توجه مواد معدنی موجود در کشور و تنوع چشمگیر این مواد که در بسیاری از استان‌ها از جمله استان‌های شرقی و مرکزی ایران داریم، گفت: همانطور که مقام معظم رهبری هم تاکید کردند، معدن می‌تواند جایگزین درآمدهای نفتی در کشور شود.

وی ادامه داد: معادن ایران ثروت عظیم و خدادادی هستند که در اختیار ما قرار گرفتند، اما لازم است با برنامه‌ریزی مناسب بهره‌مندی بیشتری از این ثروت خدادادی داشته باشیم.

این عضو هیات نمایندگان اتاق کرمانشاه یکی از مهم‌ترین راهکارهای کسب ثروت از معادن را صادرات محصولات معدنی دانست و خاطرنشان کرد: البته این صادرات باید به دور از خام فروشی و متمرکز بر مواد معدنی فرآوری شده باشد. به گفته ابراهیمی، خام فروشی مواد معدنی باعث می‌شود نه تنها از ارزش افزوده

قابل‌توجهی که می‌تواند به همراه داشته باشد محروم شویم، بلکه فرصت سرمایه‌گذاری و اشتغالزایی که در حوزه فرآوری مواد معدنی وجود دارد را نیز از دست بدهیم.

وی فرآوری مواد معدنی را نیازمند ملزوماتی دانست که سرمایه‌گذاری در حوزه ایجاد واحدهای فرآوری مهم‌ترین آنها است و افزود: متاسفانه سرمایه‌گذاران برای ورود به این حوزه به خوبی ترغیب نشده‌اند.

رئیس خانه معدن کرمانشاه در نظر گرفتن تسهیلات ارزان نرخ برای بخش معدن را از جمله راهکارهایی دانست که می‌تواند مشوقی برای سرمایه‌گذاران باشد. موضوع دیگری که ابراهیمی بر آن تاکید کرد وجود دانش و تکنولوژی روز برای فرآوری مواد معدنی بود و یادآور شد: متأسفانه در این بخش نیز با محدودیت‌هایی مواجهیم. وی اضافه کرد: چنانچه از دانش و تکنولوژی روز بی‌بهره باشیم، امکان رقابت از نظر قدرت و کیفیت را در بازارهای جهانی نخواهیم داشت.

این عضو هیات نمایندگان اتاق کرمانشاه سپس به عوامل مهم دیگری که مانع رونق صادرات مواد معدنی شده اشاره و خاطرنشان کرد: برخی قوانین و برداشت‌های سلیقه‌ای از دستورالعمل‌ها به معضل جدی پیش‌روی معادن تبدیل شده و حتی تعدادی از معادن را به رکود کشانده است.

ابراهیمی بر لزوم تسهیل این قوانین تاکید کرد و گفت: برای تصمیم‌گیری در حوزه معدن باید از نظرات فعالان این عرصه و بخش خصوصی نیز کسب نظر شود.

وی معتقد است، ایران می‌تواند با تسهیل شرایط در زمینه بسیاری از مواد معدنی ازجمله قیرطبیعی، کانی‌های فلزی و غیرفلزی و... به یکی از صادرکنندگان بزرگ خصوصا برای کشورهای همسایه تبدیل شود.

۲ معدن بوشهر در انتظار سرمایه‌گذار

رئیس خانه معدن استان بوشهر گفت: ۲معدن بیتومین و بوکسیت که در سال‌های اخیر در شهرستان دشتی این استان شناسایی شده است در انتظار جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی یا فعالیت ایمیدرو و اشتغالزایی برای ۸هزار نفر است.

احمد مرادی در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: معادن بیتومین (ماده اولیه قیر) و بوکسیت (ماده اولیه آلومینیوم) شناسایی شده در منطقه دشتی از معادن دارای عیار بالا و مورد نیاز کشور است اما با توجه به نیاز سرمایه‌گذاری هنگفت آن از عهده بخش خصوصی خارج است و نیاز به پیگیری دولتی برای جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی یا فعالیت ایمیدرو (سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران) دارد. وی افزود: بهره‌برداری از این مواد معدنی ارزشمند نیازمند واردات تکنولوژی فرآوری است که ایمیدرو می‌تواند این معادن را اکتشاف هدایت و هنگامی که به مرحله‌بهره‌برداری رسید در فرآیندی مشخص به بخش خصوصی واگذار کند که در این مرحله اشتغالزایی بالایی برای استان بوشهر به همراه خواهد داشت. رئیس خانه معدن استان بوشهر ادامه داد: در زمان حاضر استان بوشهر ۲۶۱ معدن با اشتغالزایی حدود ۲ هزار و ۸۰۰ نفر دارد و با توجه به موقعیت جغرافیایی این استان در دامنه جنوبی زاگرس، بیشتر معادن آن را سنگ لاشه، آهک، شن و ماسه تشکیل می‌دهند. مرادی عنوان کرد: از این شمار، ۵۵ مورد واحدهای فعال و نیمه فعال معدنی و فرآوری شن و ماسه و ۲۳واحد سنگ گچ است.

وی اضافه کرد: در زمان حاضر یک کارخانه آهک هیدراته در استان بوشهر فعال است و با بهره‌برداری از ۲ واحد در دست ساخت، تا پایان امسال به سه کارخانه می‌رسد و ۳ کارخانه تولید سیمان نیز در این استان فعالیت می‌کنند.

روزگار معدن وضعیت زیرساخت‌های انرژی را بررسی کرد:

بحران در کمین صنعت فولاد است؟

عکس: روزگار معدن

کتایون ملکی

انرژی یکی از اصلی‌ترین فاکتورهای تولید فولاد و توسعه این صنعت است که در سال‌های اخیر به دلیل مشکلات زیرساختی، تولیدکنندگان در تامین برق و گاز با مشکلات جدی مواجه شده‌اند.

این درحالی است که به گفته برخی کارشناسان حوزه انرژی، در صورتی که راهکار جدی‌ای برای حل این مشکل شناسایی نشود، بحران انرژی به ابر بحرانی تبدیل می‌شود که می‌تواند صنایع و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده را در هم تنیده و به گره‌ای کور تبدیل کند.

«روزگارمعدن» در این گزارش به وضعیت زیرساخت‌های انرژی در صنایع با تمرکز بر صنایع فولاد پرداخته است.

> وزارت صنعت، معدن و تجارت با صدور مجوزهای احداث واحدهای فولادی به نوعی در مسیر غیرکارشناسی در حرکت بود که می‌توانست بر شدت این مشکلات بیفزاید

بحران انرژی برای صنایع

وجود ذخایر عظیم از سنگ‌آهن در کنار ذخایر گازی کشور و همچنین نیروی کار ارزان باعث شد تا چشم‌انداز تولید ۵۵میلیون تن فولاد برای سال ۱۴۰۴ پیش‌بینی شد و درواقع بخش معدن و واحدهای فولادی در این مسیر حرکت خود را آغاز کردند. اما این هدف به هر میزان که به ۱۴۰۴ نزدیک می‌شد، بحران‌های جدید شکلی گرفت که می‌توانست دستیابی به این عدد را تحت تاثیر قرار دهد.

این در حالی است که وزارت صنعت، معدن و تجارت با صدور مجوزهای احداث واحدهای فولادی به نوعی در مسیر غیرکارشناسی در حرکت بود که می‌توانست بر شدت این مشکلات بیفزاید.

در چند سال اخیر بحران‌ها به صورت مشخص خود را نشان داده و هرکدام تاثیراتی بر میزان تولید، فروش و صادراتی داشتند. به عنوان مثال عدم توجه به توسعه اکتشاف باعث شد تا تامین مواد اولیه به عنوان یکی از دغدغه‌های اصلی تولیدکنندگان فولاد مطرح شود.

هرچند میزان ذخایر سنگ‌آهن کشور مبنای اصلی تدوین این نقشه راه بود اما عدم توسعه معادن به موازات واحدهای فولادی باعث شد تا تحقق برنامه ۵۵ میلیون تن فولاد در بحث تامین سنگ‌آهن با مشکل همراه شود و سناریو واردات سنگ‌آهن و ورود به معادن فرامرزی را جدی تر از گذشته کند. این درحالی است که سال‌های گذشته مطرح شدن موضوع واردات سنگ‌آهن با مخالفان بسیاری مواجه بود که معتقد بودند میزان ذخایر موجود در کشور برای تامین این نیاز کافی است.

به گزارش «روزگار معدن»، البته امروز هم افرادی مخالف این موضوع هستند و معتقدند می‌توان با ذخایر موجود مواد اولیه را تامین کرد اما مسئله مهم نبود نقدینگی کافی برای توسعه معادن و وجود مشکلات دیگری ازجمله فرسودگی ماشین‌آلات و ممنوعیت واردات آنها مطرح است که فعالیت‌های اکتشافی را تحت‌تاثیر قرار داده و بسیاری از معادن را به جمع معادن غیرفعال اضافه کرده است.

درنتیجه مواد اولیه خود یکی از معضلاتی است که می‌تواند پاشنه آشیل تحقق این برنامه را نشانه بگیرد.

اما درحال‌حاضر مشکل جدی‌تری گریبان گیر صنایع فولادی کشور شده است که در ۲تا ۳ سال گذشته نه‌تنها حل نشده بلکه بر عمق آن نیز افزوده شده است. انرژی یکی از زیرساخت‌های اصلی برای توسعه صنعت فولاد است. اتفاقی که علاوه‌بر میزان تولید، بر نرخ تمام شده هم تاثیر دارد و می‌تواند سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته را با مشکل جدی همراه کند.

تامین برق و گاز در سال‌های اخیر از مهم‌ترین مشکلاتی است که صنایع فولادی با آن مواجه هستند و تواسته بر حجم تولید و صادرات آنها اثرگذار شود.

این در حالی است که تولیدکنندگان فولاد در شرایط سخت تحریمی تلاش کردند میزان صادرات غیرنفتی را افزایش و با ارزآوری از این مسیر، میزان سرمایه دلاری برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای، تامین قطعات و... را تامین کنند، اما با گسترش بحران انرژی این عملکرد هم با مشکلاتی همراه شد.

این در حالی است که عدم حضور مداوم در بازارهای صادراتی ضربه مهلکی به رقابت‌پذیری تولیدکنندگان ایرانی می‌زند و راه را برای رقبای دیگر باز می‌کند.

متاسفانه در سال‌های گذشته افت فشار گاز باعث شد تا صنعت به عنوان اصلی‌ترین گزینه برای قطع گاز انتخاب شود. اما رفته رفته عدم توسعه زیرساخت‌های انرژی توانست این مشکل را جدی کند و بارها از سمت فولادی‌ها نسبت به این موضوع هشدار داده شده است.

مشکل تا جایی پیش رفت که یکی از تولیدکنندگان اصلی فولاد برای سرمایه‌گذاری در طرح توسعه میدان‌های گازی اعلام آمادگی کرد و جلساتی برای مذاکره با وزارت نفت برگزار شد.

عدم حل این مشکل علاوه بر تاثیر بر تولید و صادرات، تهدیدی جدی برای اشتغال موجود خواهد بود. در صورتی که وزارت صمت و نفت به تعاملی جدی دست پیدا نکنند، واحدهای تولیدکننده باید برای جبران این خسارات به سراغ راه‌حل‌های دیگر بروند.

البته شاید در این میان وضعیت واحدهای قرار گرفته در جنوب کشور بهتر از واحدهای دیگر باشد، به عنوان مثال واحدهای فعال در شرق کشور که از خط لوله ترکمنستان نیاز خود را تامین می‌کردند هم با مشکل جدی درپی افت فشار مواجه هستند.

سعید ساویز کارشناس انرژی در گفت‌وگو با «روزگار معدن» با اشاره به بحران انرژی برای صنایعی همچون فولاد، اظهار کرد: اصلی‌ترین موضوع در این‌باره به مسئله زیرساخت‌های انرژی باز می‌گردد. عدم توسعه زیرساخت‌های انرژی باعث شده تا شاهد مشکلاتی در بحث تامین گاز باشیم و این مسئله به مرحله رسیدن به گره کور نزدیک شود. درحال‌حاضر هم شاهد تاثیر افت فشار بر تولید هستیم.

وی گفت: این در حالی است که در بحث تولید گاهی شاهد افزایش تولید هستیم که عدم تامین گاز این برنامه را کاهشی می‌کند.

ساویز تاکید کرد: ما با بحران جدی مواجه هستیم و طبیعتا زمانی که یک بحران قابل پیش‌بینی است اما به سمت آن حرکت می‌کنیم با ابر بحران همراه می‌شویم که شاید حل کردن آن بسیار سخت تر باشد.

وی تصریح کرد: مشخص نیست امسال این ابر بحران مشاهده می‌شود یا سال بعد، اما نکته مهم آن است که در درجه اول گاز واحدهای صنعتی قطع می‌شود و اگر این راهکارها جوابگو نبود به سراغ قطع گاز بخش خانگی می‌روند.

ساویز همچنین با اشاره به تامین گاز واحدهای موجود در شرق کشور از خط لوله ترکمنستان نیز، بیان کرد: رابطه ترکمنستان با ما یک رابطه سینوسی است و با توجه به مسائل سیاسی نمی‌تواند نقطه اتکای جالبی محسوب شود. درنتیجه نمی‌توان چندان روی این موضوع حساب کرد. از سویی دیگر گاهی این رابطه سینوسی با توجه به نیاز ما می‌تواند بر نرخ فروش گاز تاثیر و در نهایت نرخ تمام شده را افزایش دهد.

سخن پایانی

آنطور که پیداست در صورتی که راهکاری جدی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای حل بحران انرژی صنایع فولادی شناسایی نشود، این صنعت در سال‌های آینده با موانعی همراه می‌شود که نه تنها میزان ارزآوری آن کاهش بلکه حتی در تامین نیاز داخلی هم با مشکل جدی مواجه می‌شود.

اقدام برای اصلاح قانون معدن

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان گفت: اگرچه دولت در اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها در اقتصاد کشور جرات بزرگی کرد، اما جراحی بزرگ اقتصادی کوچک کردن دولت است، چراکه دولت نزدیک ۱۰ میلیون حقوق بگیر دارد، بنابر این بهره‌وری این طرح به چشم مردم نمی‌آید.

به گزارش ایراسین، عبدالوهاب سهل آبادی تأکید کرد: همواره مشکلات جامعه صنعت استان با مسئولان کشوری مطرح می‌شود و خوشبختانه در تمام استان‌ها مدیران کل سازمان صمت در این مسیر همراهی می‌کنند.

وی با اشاره به وجود بیش از ۹ هزار واحد صنعتی در استان اصفهان، اظهار کرد: به لطف خدا امروز بسیاری از مشکلات صنعت با حضور تشکل‌های مختلف صنعتی ازجمله خانه صمت و... برطرف شده و ستاد تسهیل نیز در این مسیر گام بزرگی برداشته است.

به گفته سهل آبادی، طی استعلام خانه صنعت معدن و تجارت ایران از واحدهای صنعتی، این واحدها از عملکرد ستاد تسهیل رضایت داشتند و رتبه اول رضایت تولیدکنندگان به ستاد تسهیل کشور اختصاص داده است.

وی تأکید کرد: یکی از مشکلات بزرگ واحدهای تولیدی مربوط به بانک‌ها و کوتاهی این بخش در پرداخت تسهیلات و همچنین کوتاهی در محاسبات با کارخانه‌ها بود که در ستاد تسهیل این مشکلات برطرف شده است.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان با بیان اینکه امسال در روز صنعت حدود ۶۰ واحد صنعتی استان تجلیل می‌شوند، توضیح داد: این واحدها در کمیته‌ای ارزیابی شده‌اند و روز چهارشنبه به عنوان واحد نمونه صنعتی استان اصفهان انتخاب می‌شوند.

وی با اشاره به توان قوی صنعت صنفی در استان اصفهان، اظهار کرد: ۲۰ هزار واحد صنفی صنعتی در استان اصفهان فعال هستند.

سهل آبادی درباره اجرای طرح آزادسازی قیمت‌ها و تأثیر آن بر حوزه صنعت، توضیح داد: اگرچه دولت در اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها در اقتصاد کشور جرات بزرگی کرد، اما جراحی بزرگ اقتصادی کوچک کردن دولت است، چراکه دولت نزدیک ۱۰ میلیون حقوق بگیر دارد، بنابراین بهره‌وری این طرح به چشم مردم نمی‌آید.

وی تأکید کرد: دولت باید در ارتباط با کوچک‌سازی خود اقدام کند و این مهم باید در طول سال عملیاتی شود تا مردم آثار آن را لمس کنند.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان بیان کرد: خوشبختانه وضعیت صنعت استان و همچنین وضعیت پیگیری مطالبات آنها نسبت به یکسال گذشته بهتر شده است.

وی تصریح کرد: با تلاش‌های صورت گرفته میزان تسهیلات بانکی برای حوزه تولید صنعت استان اصفهان بیشتر شده است.

سهل آبادی با اشاره به یک خبر خوش برای حوزه معدن، اظهار کرد: یکی از ظرفیت‌های مهم کشور معدن است و توانمندی خوبی را برای ایجاد اشتغال و صادرات دارد و فراوری این حوزه نقش مهمی می‌تواند در اقتصاد کشور داشته باد و به همین منظور مجلس بر روی اصلاح قانون معدن کار می‌کند و امیدواریم در مجلس فعلی این‌کار به سرانجام برسد.

وی توضیح داد: شاید استفاده از پهنه‌های مختلف معدنی کشور به دلیل برخی مشکلات به ۱۰ درصد هم نرسد و بنابراین امیدواریم تا پایان این مجلس اصلاح قانون مجلس به نتیجه برسد.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان همچنین درباره تأثیر قطعی و فیلترینگ اینترنت بر حوزه تولید، گفت: قطعا قطعی اینترنت به حوزه کار و تولید کشور آسیب رسانده و کار را سخت کرده، اما در شرایط فعلی بحث امنیت ملی بااهمیت است.

وی در ادامه با اشاره به نقش موثر شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان در سال تولید، دانش‌بنیان، اشتغال آفرین، اظهار کرد: این حوزه شاهکارهای صنعتی و علمی را در کشور همچون ساخت هواپیمای بیست نفره و دستگاه‌های شتاب دهنده بیمارستانی و... رقم زده و نباید از عملکرد این بخش غافل شویم.

کارگروه فولاد و سیمان تشکیل می‌شود

سرپرست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی از تشکیل کارگروه فولاد وسیمان در همراهی دو وزارتخانه راه و شهرسازی و صمت برای تکمیل زنجیره تامین مصالح ساختمانی طرح نهضت ملی مسکن خبر داد.

به گزارش سیمان خبر، محمدمهدی حیدری در خصوص اهم برنامه‌های مرکز تحقیقات تا پایان سال با تاکید بر اینکه همراهی در اجرای بهینه طرح نهضت ملی مسکن در اولویت مرکز است، اعلام کرد: در اجرای بهینه طرح نهضت ملی مسکن، مرکز تحقیقات شناسایی، معرفی و عرضه فناوری‌های نوین را در دستور کار قرار داده است.

در عین حال توجه به کیفیت تاسیسات ساختمانی اعم از لوله، اتصالات و... در دستور کار است که در این خصوص ترویج عرضه محصولات دارای گواهینامه فنی در حال عملیاتی شدن است.

چندی است که مرکز تحقیقات با برخی از کارخانجات وارد مذاکره شده است.

مرکز تحقیقات در صدد است تا در خصوص تامین مصالح ساختمانی دارای گواهینامه فنی و زنجیره تامین این مصالح صنعت در کنار مرکز تحقیقات و وزارت راه و شهرسازی باشد.

حیدری همچنین در خصوص دیگر اقدامات مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی در اجرای طرح نهضت ملی مسکن گفت: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی در خصوص رد یا تایید الحاق اراضی به محدوده شهرها در اجرای طرح نهضت ملی مسکن مسائل مختلف ازجمله مسئله فرونشست زمین، گسل‌های فعال و سایر مخاطرات را مورد توجه و کار کارشناسی قرار می‌دهد و نظرات کارشناسی مرکز به شورای عالی شهرسازی و معماری اعلام می‌شود تا شورا در این خصوص اعلام‌نظر نهایی داشته باشد.

سرپرست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی ۲مصالح ساختمانی پرکاربرد نهضت ملی مسکن را سیمان و فولاد عنوان کرد و توضیح داد: در خصوص تامین فولاد طرح نهضت ملی مسکن جلساتی با مدیرعامل ذوب‌آهن در همراهی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و نماینده وزارت صمت انجام شد و در کنار آن از کارخانه ذوب‌آهن اصفهان بازدید به عمل آمد.

حیدری تصریح کرد: در زنجیره تامین مصالح و تنوع در ارائه محصولات فولادی ساختمانی مقرر شد تا کارگروهی فنی شکل بگیرد و سازو کارها تعیین و مدیریت شود.

وی ادامه داد: در خصوص تامین مصالح ساختمانی سیمان، ترویج استفاده از سیمان آمیخته مدنظر است که بتواند جایگزین قسمتی از سیمان پرتلند شود تا هم موضوعات محیط‌زیستی و هم افزایش ظرفیت تولید و هم کاهش نرخ با کمک کارخانه‌های تولید و انجمن سیمان مدیریت شود.

کارگروه ملی سیمان در هماهنگی با وزارت راه و شهرسازی و وزارت صمت در مرکز تحقیقات تشکیل می‌شود.

حیدری تاکید کرد: حداکثر تا یک ماه آتی در همکاری وزارت راه و وزارت صمت کارگروه سیمان برای تامین به موقع مصالح ساختمانی طرح نهضت ملی مسکن تشکیل خواهد شد.

روی خط خبر

پیشرفت ۷۵درصدی فاز ۲ آهن‌اسفنجی بافت

میزان پیشرفت فیزیکی فاز ۲ آهن‌اسفنجی شرکت فولاد بافت به ۷۵ درصد رسید. به گزارش ایراسین، هدف از اجرای فاز دو فولاد بافت (آهن‌اسفنجی)، تحقق حداکثری تولید با کیفیت و پشتیبانی از تأمین‌کنندگان داخلی است. میزان تولید آهن‌اسفنجی فولاد بافت در شهریورماه امسال، ۸۰هزار و ۱۴۰ تن بوده است.میزان تولید آهن‌اسفنجی فولاد بافت در شش ماه نخست امسال نیز ۴۲۲ هزار و ۹۵۴ تن ثبت شد.ظرفیت فاز یک خط تولید آهن‌اسفنجی شرکت احیا استیل فولاد بافت، سالانه ۸۰۰ هزار تن است.

طبق برنامه زمان‌بندی قرار است فاز ۲ شرکت احیا استیل فولاد بافت نیمه نخست سال آتی به بهره‌برداری برسد.

کارخانه احیا استیل فولاد بافت، بزرگ‌ترین و تنها مجتمع صنعتی بزرگ منطقه در سطح ۳ شهرستان بافت، رابر و ارزوئیه است که از سال ۱۳۹۸ به بهره‌برداری رسیده است.

تسهیل‌صادرات نیازمندحمایت‌وزارت‌صمت

مدیرعامل فولاد سنگان گفت: سیاست‌ها و تصمیمات وزارت صمت باید در جهت تسهیل صادرات محصولات فولادی باشد.

علی امرایی در گفت‌وگو با فولادبان درباره چالش‌های پیش رو در صادرات محصولات فولادی در کشور افزود: بنظر می‌رسد وزارت صمت، گمرکات وبنادر باید دردستورالعمل‌ها وقوانین اشان شرایطی فراهم کنند که صادرات محصولات فولادی از جمله گندله آسانتر انجام شود. مدیرعامل فولاد سنگان با بیان اینکه محصولات فولادی مازاد در کشور درحال‌حاضر روی زمین مانده است، تصریح کرد: فولاد سنگان درحال‌حاضر حدود ۱۵ میلیون تن گندله برای صادرات دارد و شرایط بازارهای داخلی و واحدهای تولیدی نیز بگونه‌ای است که باید این میزان گندله صادر شود تا چرخه تولید بتواند به حرکت خود ادامه دهد. امرایی با اشاره به دامپینگ سنگین روسیه در بازارهای صادراتی و محدودیت‌های ساختمان‌سازی چین گفت: تقاضای محصولات این دو کشور در بازارهای جهانی دستکم ۵۰ درصد کاهش پیدا کرده و این عوامل شرایط و بازارهای صادراتی ما را نیز دچار بحران کرده است. مدیرعامل فولاد سنگان ادامه داد: علاوه بر حذف عوارض صادراتی، فرآیند اداری و مالی گمرکات و بنادر کشور نیز باید بگونه‌ای اتخاذ شود که در جهت تسهیل صادرات باشد تا فعالان و واحدهای تولیدی بتوانند هر مشتری صادراتی در ان سوی مرزها وجود دارد پوشش دهند.

پایداری گاز، عامل افزایش تولید فولاد

یک فعال صنعتی گفت: تحقق وعده وزیر نفت درباره قطع نشدن گاز صنایع، می‌تواند افزایش تولید ۱۰ تا ۱۵ درصدی محصولات فولادی را به همراه داشته باشد.

سید بهادر احرامیان در گفت‌وگو با فولادبان درباره تحقق وعده وزیرنفت مبنی برتامین گاز مصرفی صنایع در زمستان افزود: اگر صنایع در زمستان قطعی گاز نداشته باشند قطعا صنایع می‌توانند در بهترین شرایط به تولید محصولات فولادی ادامه دهند. وی به سهمیه بندی گاز و برق در سال گذشته اشاره کرد و ادامه داد: سال ۱۴۰۰ سال بسیار بدی برای صنایع به‌ویژه صنایع فولادی بود و صنایع به علت محدودیت برق و گاز بیش از ۴ماه تعطیلی داشتند و بعبارتی بیش از یک سوم سال درگیر قطعی برق و گاز بودند. این عضوهیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد تصریح کرد: محدودیت برق و گاز مشکلات فراوانی برای صنعت فولاد و سیمان فراهم کرد و طبیعتا با تامین برق و گاز مصرفی صنایع در زمستان امسال، مشکلات نبود انرژی حل خواهد شد و در تثبیت شرایط فعلی به ما کمک خواهد کرد.

احرامیان افزایش تولید را نتیجه کاهش محدودیت‌های انرژی بیان کرد و گفت: در صورتی که در زمستان قطع گاز نداشته باشیم پیش‌بینی می‌شود حجم تولید محصولات فولادی درمقایسه با پارسال قطعا افزایش خواهد یافت کما اینکه محدودیت‌های برق تابستان امسال به میزان محدودیت‌های سال گذشته نبود و اگر این زمستان هم اگر قطعی گاز نداشته باشیم به نظرمی‌رسد دست‌کم ۱۰ تا ۱۵ درصدافزایش تولید خواهیم داشت و به راحتی می‌توانیم به تولید ۲ سال قبل یعنی سال ۱۳۹۹ برسیم.

روزگار معدن

یکشنبه ● ۸ آبان ۱۴۰۱ ● ۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ ● ۳۰ اکتبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۴۸

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۲۲۷۴۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ - ایمیل آگهی ها: ads.smtnews@gmail.com
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

نظرگاه

متنوع‌سازی ابزارهای مدیریت ریسک

محمد حقانی‌نسب
رئیس اداره توسعه ابزارهای مالی مدیریت بازار مشتقه و صندوق‌های کالایی

بورس کالای ایران در راستای متنوع‌سازی ابزارهای مدیریت ریسک به تازگی از راه‌اندازی قرارداد اختیار معامله مبتنی بر قرارداد آتی زعفران در روز ۲۱ آبان ماه امسال خبر داده است؛ محمد حقانی‌نسب، رئیس اداره توسعه ابزارهای مالی مدیریت بازار مشتقه و صندوق‌های کالایی به بررسی سازوکار این ابزار جدید و اهمیت آن در متنوع‌سازی ابزارهای مدیریت ریسک در بورس کالا پرداخته است.

بورس کالای ایران در خط مقدم توسعه بازار مشتقه کالایی کشور، پیاده‌سازی ابزار اختیار معامله بر روی قرارداد آتی را در دستور کار قرار داده است؛ بورس کالا پیش از این، اختیار معاملات روی دارایی‌های پایه مختلف از جمله سکه و زعفران را با موفقیت راه‌اندازی کرده است.

بازار قراردادهای آتی در بورس کالای ایران درحال‌حاضر پُرمعامله‌ترین و موفق‌ترین بازار قرارداد آتی کشور است که در همین راستا پیاده‌سازی ابزارهای جدید برای مدیریت ریسک فعالان این بازار در اولویت است. قرارداد اختیار معامله روی قراردادهای آتی زعفران، نخستین ابزار جدید مدیریت ریسک در کشور بوده و در آینده نزدیک شاهد توسعه و تسری آن به سایر قراردادهای آتی نیز خواهیم بود.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که در بورس‌های کالایی دنیا نیز غالب قراردادهای اختیار معامله بر روی دارایی پایه از نوع قراردادهای آتی طراحی و پیاده‌سازی شده است. بورس‌های کالایی شیکاگو، فلزات لندن، دالیان و شانگهای، توکیو، مالزی و هند سال‌های متمادی است که قراردادهای اختیار معامله را روی قراردادهای آتی انواع کالاها راه‌اندازی کرده‌اند و به عبارتی می‌توان گفت، اصولا ابزار اختیار معامله روی قرارداد آتی کالا مورد بهره‌برداری قرار گرفته و با استقبال ویژه معامله‌گران و سرمایه‌گذاران مواجه شده است.

قراردادهای آتی، ابزاری در راستای مدیریت ریسک نوسان نرخ کالاها است و قرارداد اختیار معامله روی قراردادهای آتی، ابزاری برای مدیریت ریسک معاملات فعالان بازار قراردادهای آتی و به تبع آن، مدیریت ریسک مضاعف نوسان نرخ کالاها به شمار می‌رود.

▣ جزییات قرارداد اختیارمعامله مبتنی بر آتی

در قرارداد اختیارمعامله مبتنی بر آتی، خریدار اختیار معامله در سود، چنانچه در سررسید درخواست اعمال اختیار را به بورس کالا ارائه دهد، در صورت احراز تأمین وجه تضمین قرارداد آتی یا داشتن موقعیت معکوس در سررسیدهای قرارداد آتی، درخواست اعمال آن پذیرفته خواهد شد. در مقابل فروشنده اختیار گریزی از ایفای تعهدات ندارد و ملزم به تأمین وجه تضمین قرارداد آتی برای اخذ موقعیت در طرف مقابل خریدار اختیار است. نکته مهمی که ممکن است ذهن فعالان را درگیر کند، نحوه تحصیل سود از معاملات اختیار معامله در صورت حفظ موقعیت اختیار تا سررسید و دریافت موقعیت قرارداد آتی است. باید متذکر شد، هر قرارداد اختیار معامله‌ای که در سود باشد و خریدار آن درخواست اعمال داده باشد، پس از تخصیص موقعیت باز قرارداد آتی در سررسید به طرفین، مابه‌التفاوت نرخ تسویه قرارداد آتی و نرخ اعمال قرارداد اختیار معامله از حساب فروشنده اختیار، کسر و به حساب خریدار اختیار واریز می‌شود. البته فروشندگان اختیارمعامله نیز از محل دریافت ارزش معاملات از خریدار در زمان انجام معامله امکان کسب سود خواهند داشت. در صورتی که فروشنده اختیاری که وارد فرآیند اعمال شده در سررسید نسبت به تأمین وجه تضمین اقدام نکند و علاوه بر آن دارای موقعیت معکوس در سررسیدهای قرارداد آتی نباشد، مطابق دستورالعمل تسویه نقدی صورت خواهد گرفت بدین معنی که فروشنده ضمن پرداخت مابه‌التفاوت ذکر شده ملزم به پرداخت یک درصد ارزش قرارداد آتی به عنوان خسارت خواهد بود. در این حالت به دلیل قصور فروشنده خسارت از سوی وی به خریدار پرداخت خواهد شد ولی موقعیتی در قراردادهای آتی برای آنها ایجاد نمی‌شود. در معاملات اختیار معامله، خریدار اختیار وجه تضمینی تودیع نمی‌کند، ولی برای تحصیل اختیار باید معادل مبلغ پیشنهادی سفارش خرید را در حساب عملیاتی خود داشته باشد و این مبلغ پس از انجام معامله و در فرآیند تسویه به فروشنده اختیار منتقل می‌شود، ولی فروشنده اختیار جهت ثبت سفارش فروش ملزم به تودیع تضمین اولیه در حساب عملیاتی‌اش است. در پایان هر روز معاملاتی، بورس کالا وجه تضمین لازم برای هر قرارداد را اعلام می‌کند و چنانچه اشخاص دارای موقعیت فروش در قراردادهای اختیار، متناسب با تعداد موقعیت‌های فروش خود، موجودی کمتری نسبت به ۷۰ درصد وجه تضمین لازم داشته باشند، باید نسبت به تأمین وجه تا سقف وجه تضمین لازم یا بستن موقعیت‌های اضافه‌شان اقدام کنند. منظور از بستن موقعیت انجام معامله معکوس در بازار اختیار معامله در نماد مربوطه است. پس از سررسید قرارداد اختیار معامله و تخصیص موقعیت به مشتریان، ممکن است فرد موقعیت معکوسی از قبل در نماد پایه قرارداد آتی داشته باشد و تخصیص موقعیت‌های جدید موجب بسته‌شدن تمام یا بخشی از موقعیت‌های قبلی مشتری شود. در هر صورت پس از تخصیص موقعیت‌های جدید در نماد پایه قرارداد آتی، مشتری باید قواعد حاکم بر بازار قراردادهای آتی از جمله قواعد معاملات، مدیریت تضامین و موارد مربوط به تحویل قراردادهای آتی را مورد توجه قرار دهد. به عنوان مثال حفظ موقعیت باز در بازار قراردادهای آتی مشمول تسویه روزانه خواهد شد. بدین معنی که در صورت داشتن موقعیت باز در پایان جلسه معاملاتی، موجودی حساب مشتری متناسب با نوسانات بازار تغییر خواهد کرد و سود و زیان نسبی ناشی از تغییر نرخ تسویه قرارداد آتی در حساب وی منعکس می‌شود. حال اینکه در قراردادهای آتی موجودی تضامین مشتری نباید کمتر از ۷۰ درصد وجه تضمین قراردادهای آتی به ازای هر موقعیت باز باشد. در صورت کمبود موجودی، متناسب با موقعیت‌های باز، مشتری اخطاریه افزایش وجه تضمین دریافت می‌کند. از طرف دیگر مشتری چنانچه تمایلی به ورود به فرآیند تحویل قرارداد آتی نداشته باشد، می‌تواند تا پیش از سررسید قرارداد آتی با انجام معامله معکوس موقعیت باز خود در بازار آتی را بسته و از بازار خارج شود. اطلاعیه راه‌اندازی، مشخصات قرارداد و بروشور آموزشی قراردادهای اختیار معامله مبتنی بر قراردادهای آتی زعفران نگین در سایت بورس کالای ایران درج شده و دوره‌های آموزشی ویژه کارگزاران و فعالان بازار از روز دوشنبه دوم آبان آغاز خواهد شد.

استقبال سرد دومین ماه پاییز از بازار سرمایه

آینده تاریک بورس

مرضیه احقاقی

روند نزولی بورس تهران در شرایطی ثبت شد که رئیس‌جمهوری در جریان برگزاری نشست روز ملی صادرات که ۳۰ مهر برگزار شد، از عملکرد مثبت و رشد شرکت‌های بورسی، به‌عنوان یکی از نقاط قوت دولت سیزدهم نام برد. سیدابراهیم رئیسی با وعده بازگشت رونق به بورس تهران روی کار آمد، با این وجود، عملکرد بورس تهران در طول ماه‌های گذشته به‌شدت ناامیدکننده بوده است. این قرمزپوشی مداوم در شرایطی ثبت می‌شود که عملکرد مالی شرکت‌های بورسی کشور مثبت است. البته بخش قابل‌توجهی از این رشد سودآوری را باید به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در ماه‌های نخست امسال نسبت داد. در واقع شرایط مثبتی بر فضای اقتصادی و تولید کشور جریان ندارد. در چنین شرایطی، بی‌اعتمادی به سیاست‌های دولتمردان، بزرگ‌ترین مشکل بازار سرمایه به‌شمار می‌رود. در چنین شرایطی، نبود اطمینان نسبت به آینده بازار سهام در قالب ارزش پایین معاملات خرد بازار و تداوم روند خروج سرمایه از بورس، دیده می‌شود. علاوه بر این، تردیدهایی که نسبت به آینده اقتصاد کشور جریان دارد، مانع ورود سرمایه به بورس تهران است. بدین‌ترتیب سهام اغلب شرکت‌های بورسی، در عین ارزندگی، همچنان خریدار ندارند.

عکس: آیدا فریدی

برزخی به‌نام بورس تهران

مجتبی دیبا، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگار معدن» اظهار کرد: گزارشات عملکرد شرکت‌های بورسی حکایت از آن دارد که این صنایع در نیمه نخست امسال عملکرد مثبت و درخشانی را از خود به نمایش گذاشته‌اند. با این وجود، نبود اطمینان نسبت به شرایط کنونی و آینده بازار، همچنان مهم‌ترین فاکتور موثر بر عملکرد بورس به‌شمار می‌رود؛ بنابراین از شرایط کنونی می‌توان با عنوان برزخی یاد کرد که عملکرد کلی بورس تهران را متاثر کرده است.

وی افزود: در حال حاضر شاهد از میان رفتن تعادل میان اعتماد مردم به بازار سرمایه و ارزش شرکت‌های بورسی ایجاد شده است و تا زمانی که وزن این اعتماد نسبت به ارزش شرکت‌های بورسی بیشتر نشود، شرایط بازار با همین روال کنونی ادامه پیدا خواهد کرد و جو نرمال و عادی بر فضا حاکم نخواهد بود.

دیبا گفت: در همین حال، عوامل بیرونی و عوامل درونی از بورس تهران همچون معاملات الگوریتمی و بازارگردان‌هایی که خواستار نزول بورس هستند نیز بر تعمیق رکود در بورس تهران موثر هستند؛ بنابراین تا زمانی که عوامل بیرونی و درونی یادشده در مسیر اصلاح عملکردی بورس تهران، همگام نشوند، مشکلات برطرف نخواهد شد.وی افزود: ۸۰ درصد شرکت‌های فعال در بازار سرمایه، به‌نوعی به دولت وابسته هستند؛ بنابراین تا زمانی که بازیگر اصلی این بازار یعنی دولت، نخواهد، رونق به بورس تهران باز نخواهد گشت. با این وجود در حال حاضر از اقدامات دولت نمی‌توان سیگنال رشد و بازگشت رونق را دریافت کرد. با توجه به ریسک‌های حاکم بر عملکرد بورس تهران باید تاکید کرد که در حال حاضر، گزارشات تحلیلی از عملکرد بورس تهران، دیگر پاسخگو نیست و فاقد اعتبار لازم هستند. وی افزود: با این وجود، احتمال می‌رود بخشی از روند نزولی و ریزشی بورس تهران، جریان‌سازی فیک باشد. این اقدام با هدف کاهش ارزش سهام‌های ارزنده و سودآوری دوباره از این شرایط، حاصل می‌شود. چنانچه ذات بازارها از این منظر بررسی شود، مشاهده می‌کنیم که صاحبان اصلی سرمایه در قیمت پایین سهام، اقدام به خرید آن و با رشد ارزش سهام، اقدام به فروش آن می‌کنند؛ بنابراین همچنان احتمال ریزش بیشتر شاخص کل هم وجود دارد. هرچند نباید از ارزش ذاتی بازار غافل بود؛ بنابراین نباید نسبت به شرایط بورس تهران، ناامید بود. این کارشناس بورس تهران با اشاره به گزارشات عملکرد شرکت‌های پالایشی در نیمه نخست امسال، اظهار کرد: عملکرد این شرکت‌ها در نیمه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته به مراتب مثبت‌تر بود. با این وجود، نبود اطمینان و اعتماد، مانع اثرگذاری مثبت عملکرد مثبت شرکت‌های بورسی، بر شاخص کل می‌شود. دیبا در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چه میزان از بی‌اعتمادی موردبحث از عملکرد دولت نشأت می‌گیرد، گفت: سهم عمده‌ای از بازار سرمایه کشور در اختیار دولت است؛ بنابراین عملکرد دولت، سیگنال‌های ناشی از گفتار مدیران و سیاست‌گذاری مسئولان دولتی، اعتماد حاکم بر بورس تهران را تقویت می‌کند یا از بین می‌برد. وی افزود: یکی از اصول مهم دولت کنترل تورم است. بر همین اساس نیز سیاست‌های حاکم بر بازار سرمایه به‌گونه‌ای تدوین می‌شود که این بازار، خود محرک تورم نباشد. البته دولت عموما در کنترل تورم موفق عمل نمی‌کند با این وجود بازار سرمایه قربانی این هدف‌گذاری دولت می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه گفت: در حال حاضر، علاوه بر جریان خروج پول از سوی طرف‌های حقیقی، همزمان شاهد خروج سرمایه حقوقی‌ها نیز از بورس تهران هستیم. شدت گرفتن خروج پول حقوقی‌ها جای سوال و ابهام دارد و نباید به‌سادگی از کنار آن گذشت. این موضوع سیگنال عدم‌رشد را به بورس تهران تزریق می‌کند. در واقع دولت اگر واقعا هدف رشد بورس را دنبال کند می‌تواند با یک دستورالعمل محرمانه و الزام به خرید سهام از سوی بازارگردان‌ها یا حقوقی‌ها یا قرار نگرفتن در صف فروش، می‌تواند این هدف را اجرایی کند. با این وجود، شرایط حاکی از آن است که این روند ریزشی همچنان ادامه خواهد یافت. دیبا در پاسخ به سوالی مبنی بر ارزیابی وعده بازگشت رونق به بورس تهران از سوی رئیس‌جمهوری و تاکید ایشان بر ارزشمندی شرکت‌های بورسی کشور در شرایطی که در ماه‌های اخیر شاهد ریزش قابل‌توجه شاخص بازار سهام بوده‌ایم، اظهار کرد: رفتار دولت و بازار ما با سایر اقتصادهای دنیا، تفاوت‌های اساسی دارد. دولت ما در بازار سرمایه ذی‌نفع است. درنتیجه وعده‌های مطرح‌شده از سوی رئیس‌جمهوری عموما تبلیغاتی بودند؛ بنابراین وعده‌های یادشده قابلیت اتکا نداشتند و ندارند. در همین حال،دولت به‌دنبال تامین منافع خود و همچنین تامین کسری بودجه خود است، درنتیجه نمی‌توان و نباید به وعده‌های آن امید داشت.

این کارشناس بازار سرمایه در پایان گفت: در همین حال نباید از ذکر این نکته غافل بود که سهم قابل‌توجهی از بهبود عملکرد شرکت‌های بورسی به‌دلیل افزایش ارزش فروش این شرکت‌ها حاصل شده است. این رشد نیز خود متاثر از سیاست حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از سوی دولت است که به رشد فروش شرکت‌ها از منظر قیمتی منتهی شد. با این وجود باید تاکید کرد که شاهد بهبودی در عملکرد تولیدی اغلب صنایع بورسی کشور نبوده‌ایم. بنابراین این رشد ادامه‌دار نیست و همین موضوع نیز مانع اثرگذاری بالای آن می‌شود.

تداوم کاهش اعتماد به بورس

یاسر فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگار معدن» و در ارزیابی عملکرد بورس تهران اظهار کرد: روند حاکم بر بورس تهران در طول ماه‌های گذشته به‌شدت ناامیدکننده بوده است. ابهامی که در طول ماه‌های اخیر بر اقتصاد کشور سایه انداخته، طولانی شدن مذاکرات برجام و ناامیدی از کسب نتیجه مطلوب از رفع تحریم‌ها، سیگنال‌های منفی قوی را به بورس تهران ارسال می‌کند. در چنین شرایطی نمی‌توان به آسانی برای آینده این بازار برنامه‌ریزی کرد. وی با اشاره به‌شدت گرفتن تنش‌های ژئوپلتیک در منطقه و همچنین طولانی شدن جنگ میان روسیه و اوکراین گفت: این تنش‌ها تاثیر منفی قابل‌توجهی بر عملکرد بازارهای کالایی دنیا و همچنین بهای انرژی داشته است. از آنجاکه گروه‌های معدنی و فلزی و همچنین انرژی، سهم قابل‌توجهی از بورس تهران را در اختیار دارند، این تنش‌ها بر عملکرد بازار سرمایه ما نیز تاثیر منفی داشته است. روسیه در ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۱ اقدام به حمله نظامی روسیه به خاک اوکراین کرد. به‌دنبال تشدید تنش در اروپای شرقی شاهد رشد قابل‌توجه بهای گاز در بازارهای جهانی به‌ویژه اتحادیه اروپا بودیم. اما این شرایط جزو ریسک‌های غیرقابل‌پیش‌بینی و مدیریت این فاکتورها خارج از شرایط تحلیلی بازار هستند. حال در شرایطی که در ماه‌های سرد سال قراردایم، رشد بهای انرژی در کشورهای اروپایی، به چالشی اثرگذار بر عملکرد صنایع بدل شده است. صنایع تا حدی از توان تحمل رشد قیمت انرژی برخوردار هستند. چنانچه قیمت انرژی از حدی بالاتر رود، صنایع ناچار به توقف تولید خود خواهند بود، بدین‌ترتیب رکود بر اقتصاد حاکم خواهد شد.

در ادامه از شدت گرفتن رکود اقتصادی در دنیا و سیاست‌های پولی و مالی ایالات‌متحده و همچنین چین به‌عنوان بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان می‌توان به‌عنوان ۲ فاکتور مهم دیگر اثرگذار بر عملکرد شرکت‌های بورسی نام برد. با این وجود، شاخص‌های یادشده تنها بر عملکرد برخی شرکت‌های بورسی اثرگذار هستند. به بیانی دیگر، مشکلات حاکم بر بورس ما عمیق‌تر از بحران‌های جهانی هستند و عموما از ناکارآمدی سیاست‌های اقتصادی دولت نشأت می‌گیرند. فلاح گفت: بخش بزرگی از چالش‌های حاکم بر بورس تهران و کاهش اعتماد به این بازار را باید ناشی از سیاست‌گذاری اشتباه دولت و مسئولان دانست. در واقع دولت برخلاف وعده‌های خود حامی بورس و سرمایه‌گذاران این بازار نبوده است. سیاست‌گذاران در مواردی بدون توجه به تذکرات سازمان بورس و همچنین کارشناسان، تصمیم‌گیری می‌کنند. این تصمیمات عوارض قابل‌توجهی را برای شرکت‌های بورسی به‌دنبال دارد و سودآوری این بخش را به‌شدت منفی می‌کند؛ بنابراین تجدیدنظر در فضای تصمیم‌سازی در این بخش ضروری به‌نظر می‌رسد.

سخن پایانی

ارزش معاملات بازار سرمایه به ۲ هزار و ۶۰ میلیارد تومان رسید. بدین‌ترتیب درنهایت ۱۸۲ میلیارد تومان نقدینگی از بازار سرمایه خارج شد. علاوه بر این، حقیقی‌ها مجموع ۲۰۵ میلیارد تومان از سرمایه خود را از بورس خارج کردند. افت ادامه‌دار شاخص بورس به منزله کاهش هرچه بیشتر اعتماد مردم به بورس تهران و همزمان وعده‌های مسئولان است. در همین حال باید تاکید کرد که از دست دادن سطوح مهم حمایتی، آن‌هم در شرایطی که عملکرد اغلب شرکت‌های بورسی مثبت ارزیابی می‌شود، باید از سوی مسئولان جدی گرفته شود.

پاشنه آشیل بازار سرمایه، قیمت‌گذاری دستوری است

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: قیمت‌گذاری دستوری و انجام برخی از تصمیم‌گیری‌ها در شرکت‌های بورسی، زیان سهامداران را به دنبال دارد که مجلس به طور ویژه به دنبال حل ریشه‌ای قیمت‌گذاری دستوری در صنایع و کشف نرخ کالاها به شکل رقابتی و شفاف است که این مهم به بازار سهام کمک می‌کند.

محمدرضا پورابراهیمی در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: قیمت‌گذاری دستوری منجربه چالش شدید صنایع و افت تولید و زیان شدید سهامداران شده و مجلس در تلاش برای اصلاح ساختار در اداره شرکت‌ها است.

وی با اشاره به دخالت‌هایی در تصمیم‌گیری برخی شرکت‌های به اصطلاح خصولتی، تصریح کرد: دولت در برخی از شرکت‌ها دارای سهام حداقلی است، اما به روش‌هایی نامتعارف اداره این شرکت‌ها را بر عهده می‌گیرد، نمونه آن شرکت‌های خودروسازی است که نتیجه این دخالت‌ها منجر به ناکارآمدی، تولید نامناسب و بی‌کیفیت و هزینه‌های سنگین شده است.

پورابراهیمی افزود: اگر قرار بود این شرکت‌ها دولتی اداره شوند، واگذاری آنها مفهومی نداشت، هدف‌گذاری مجلس در طول سال‌های گذشته بر مبنای خروج دولت از تصدی‌گری بنگاه‌های اقتصادی بوده است تا به واسطه حضور بخش خصوصی، شرکت‌ها کارآمد شوند و هزینه‌های آنها به حداقل برسد.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: اگر واگذاری این شرکت‌ها به معنای واگذاری سهام دولت و واریز سهام خود به خزانه باشد، اما در نهایت اداره این شرکت‌ها همچنان دولتی باشد، بدترین حالت اداره بنگاه‌های اقتصادی است. وی گفت: تمام تلاش ما بر این است که به روش‌های مستقیم و غیرمستقیم مالکیت و اداره سهام دولت به بخش خصوصی واگذار شود یا اجرای قانون در دستورکار قرار گیرد تا اداره شرکت‌ها توسط دولت انجام نگیرد.

پور ابراهیمی با اشاره به موضوع قیمت‌گذاری دستوری نیز گفت: این اقدام از دو جهت موجب زیان و خسران جامعه شده است؛ بعضی از این قیمت‌گذاری‌های دستوری منجر به چالش شدید این صنعت و زیان مردم در شرکت‌های بورسی و همچنین افت شدید سهامشان شده است. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس افزود: از طرف دیگر این انتفاع نه به جیب تولیدکننده و نه مصرف‌کننده رفته، بلکه با یک جریان رانت در نظام اقتصادی کشور تعریف کرده که مابه‌التفاوت نرخ دستوری و بازار را به جیب می‌زنند.

وی با اشاره به تلاش دولت برای کاهش قیمت‌گذاری دستوری افزود: تلاش داریم تا این رویه به ساختاری کاملاً رقابتی تبدیل شود تا با کشف نرخ منطقی نه خریدار، نه تولیدکننده و نه سهامدار متضرر نشوند.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: متأسفانه اکنون بعضاً دستورالعمل‌هایی خلاف مقررات ابلاغ می‌شود که شرکت‌ها نیز مجبور به تمکین از آنها هستند، اما مجلس وظیفه دارد در هیات تطبیق، این بخشنامه‌ها را لغو کند.

بورس نیاز به تصمیم‌گیری در سطح کلان دارد

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: تصمیمات جزیره‌ای و حذف یک عامل نمی‌تواند مشکلات بازار سرمایه را حل کند و تغییر روند بازار را در پی داشته باشد.

به گزارش سنا، مازیار تلاشان به بررسی عوامل تاثیرگذار بر کلیت بازار پرداخت و به بورسان گفت: تصمیمات جزیره‌ای نمی‌تواند سبب بهبود شرایط بازار شود و همچنین نمی‌تواند تغییر روند بازار را درپی داشته باشد. از طرفی شرایط تکنیکال و فاندامنتال بازار هم به گونه‌ای نیست که کفی برای آن متصور باشیم. وی در ادامه افزود: با توجه به وجود برخی ابهام‌ها در اقتصاد کشور، نمی‌توان انتظار داشت شاخص بورس دچار تغییر و تحولی شدید یا سقوطی چشمگیر شود اما در صورت ایجاد تغییرات چشمگیر و هدایت نقدینگی به سمت بازار سرمایه، پول‌های بسیار خوبی روانه سهم‌ها شده و شاهد تغییر چشمگیر در نحوه معاملات خواهیم بود. به گفته این کارشناس بازارسرمایه، ابهام نرخ ارز، بدبینی نسبت به تصمیمات اتخاذ شده و وجود کسری در بودجه که همیشه گریبانگیر کشور بوده، باعث شده بازار روند منفی را طی کند و چشم‌انداز روشنی بین اهالی بازار وجود نداشته باشد.

تلاشان در ادامه در پاسخ به این پرسش که توقف بازارگردان‌ها و معاملات الگوریتمی می‌تواند به کاراتر شدن بازار سرمایه کمک کند یا خیر؟ اظهار کرد: برطرف کردن یک مشکل نمی‌تواند به صورت دائم و بلندمدت دیگر مشکلات بازار را حل کند.

وی عنوان کرد: معاملات الگوریتمی از گذشته هم بوده و با توقف آن در گذشته لطمه دیگری بر بازار وارد شد. بنابراین، با حذف معاملات الگوریتمی موارد و یا مشکلات دیگری هم باید برطرف شود.

این کارشناس ادامه داد: ناامیدی بین سرمایه‌گذاران نسبت به بازار وجود دارد؛ بنابراین با حذف یک عامل نمی‌توان مشکلات بازار سرمایه را حل کرد که امیدواریم تصمیماتی که دست‌اندرکاران می‌گیرند، لطمه جدیدی به بازار وارد نکند.